

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 23 (76)

TORONTO, Ontario, 1951 m. Birželio (June) mėn. 7 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada

Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

TARPTAUTINĖJE SCENOJE

Artėjant didžiojo gedulo dienoms, kai minėsime 10 metų sistemingo mūsų tautos naikimo pradžios sukaktį, kiekvienam ateina į galvą labai skaudžiai minčių.

Už ką visos tos nekalto tautos kančios ir kokios perspektyvos atečiai? Nejaugi taip jau tęsis per amžius?

Mes keliame balsą, rodydami pasauliui mūsų tautai daromą dangaus keršto šaukiančią skriaudą, rodome niekinamą ir sutripiamą žmogų, tad didžiausią mūsų kultūrinės epochos vertybę, o pasaulis skaičiuoja iš budelio galimus gauti skatikus. Išgirstame gražių žodžių iš konferencijų salių ir parlamentų tribūnų, bet tik žaismū. Gėda net prisiminti, kad kaip tik tie kraštai, kuriems skiriame visas savo viltis, iki šiol tebėra neratifikavę genocido konvencijos. Nesirūpoma pasmerkti žmogaus kančioms ir žudymo. O mes einame skustis, kad mūsų krašte genocidas vykdomas. Džiaugiamės, kai koks laikraštis išspausdina — neretai mūsų pačių parašytą — tai smerkiantį žodį. O kas iš to, jei ir žymesnis koks žurnalistas parašo kokią, kad ir taiklų, straipsnį? Slibinas, kaip anas Krilovo pasakėtosios šūnytis, "klauso ir šveičia". O kodėl nešveiči, jei visa tai tik tušti žodžiai, kuriuos galima paversti skatiku. Net niko nemokant iš savo kišenius — vien pažandant leisti dar keletą metų laisvai bizniauti. Juk ašaros ir kraujo klanai nieko nejudina — tai, mat, vidaus reikalas, o demokratų ir "tautų pasirinktą valdymosi formą" nesikiša...

Gedingas pasaulis. Nesakykim — mūsų laikų, — visada jis toks buvo. Principai tik žaismū, o vairuojantis veiksnys — interesas. Ir genocidinį slibiną nušluos ne susijaudinimas dėl žmonių skausmo, ne noras išlaisvinti šimtus milijonų vergų bei baudžiauninkų, bet interesas. Ačiū Dievui, interesas demokratinį pasaulį stumia pagaliau imtis tvarkyti kaip tik tas erdves, kur lietuvis vargo keliais nelaisvės junga velka.

Tad ir mums savo skundą nešant pasauliui tenka prisiminti, kad nepakanka vien skriaudą kelti ir okupanto bolševikine tiranija apskauti. Tai gali paveikti tik sentimentalios masės, o vadovaujantiems tai tik medžiaga archyvu, diplomatų ateities kalboms. Taigi, besiskundami, nepamirškime ir konstruktyviosios pusės, nepamirškime savo reikalo susieti su tuo keliu, kuriuo galybės interesas stumia, nepamirškime tose pakelėse statyti perspėjantių rodyklių.

Šiandien mes visais viltis dedame į JAV. Bet ar jų globalinės politikos užkampuose yra palikta vietos ir mums? Kartais pasakoma, kad taip. Bet kur ženkla? Tiesa, Valstybės Departamento specialistas Rytų Europos reikalams p. G. F. Kennan Departamento žurnale Foreign Affairs dar balandžio Nr. rašė, kad Pabaltijo tautos niekad nebūsiąsiančios verčiamos sueti ir betokius santykius su Rusija, bet jos, esą, būtų kvalios, jei atsisakytų glaudaus bendradarbiavimo su "neimperialistine Rusija", kuri amerikiečių "specialistų" galvoje vaidenasi maždaug carinės imperijos pavydalo. Mes laikome, kad anos imperijos milžiniškosios valios, kurios šiuo metu pabaltijiečių, ne rusų, tautų, o amerikiečių, niekaip atrodo, kad Rusijos ekspansija tai tas pats kaip Amerikos konkvistadorų užkariavimai bei anas epochinis veržimasis į vakarus, riebesnių kasnių beiškant. Visos pavergtosios tautos amerikiečio sąmonėje prilygtos jo kontinento indėnų kiltims, tetinkantioms ir rezervatams.

Štai čia yra mūsų ir kitų pavergtų tautų dirva — iškelti tikrąjį Rusijos vaizdą, kad nesikartotų nauji Teheranai ir naujos Jaltos. Mums reikia veržtis į amerikoniškąją mintį, ją pako-reguoti, nes kitaip mes galim vėl atsidurti pasmerktųjų "indėnų" kategorijoje.

Jeį įtakingoji Naujorko ir visos Amerikos spauda anksčiau tik per kelis mėnesius kartą prisimindavo katrą Pabaltijo valstybę, paskutiniu metu laiku "New York Times" beveik kasdien įdomiausiai ten bręstančiais įvykiais. Ir ne tik spauda. Iš gerai informuotų šaltinių teko patirti, kad užsienio reikalų ministerijos Pabaltijo departamentas atidžiai seka pabėgėlių nuotaikas bei sentimentus Amerikos ir jų tėvynės atžvilgiu. Matyt, pramatomie netrukus jiems teksią uždavinią. Aukštai kvalifikuoti asmenys buvo paprašyti parengti apie keturius visą eilę raportų, kuriuose, kaip teko patirti, Kanados lietuvių spaudos dalis, nors nepriklausomai nuo temos, buvo aukštai įvertinta.

Gegužės 29 "New York Times" paskelbė UP agentūros žinią, jog vietiniai lietuvių sluogsniai pa-informavę apie Lietuvos vykstančią valymą sovietų pakalikų tarpe. Šmulčiai buvo išdėstyti B. Bodeko, MVD būsto prokuroro nužudymo byla.

Sekancią dieną, 5.30 "NYT" ekspertas Rusijos klausimais Harry Schwartz pranešė panašią padėtį esant Estijoje. Gudijoje, Moldavijoje, Kirgizijoje ir Uzbekistane. Labiausiai valymas, esą, palietęs Estiją, kur "buržuazinių nacionalistų" valymas vyksta jau nuo pereinamųjų metų.

Gegužės 31 "NYT" citavo "The Baltic Review" iš Stockholmo, škeldamas sunkią sovietų moti-

Pop. Pijus X paskelbtas palaimintuoju

Pereitą sekmadienį, birželio 3 d. popiežius Pijus X iškilmingai paskelbtas palaimintuoju. Šis didysis pastarųjų laikų Bažnyčios ganytojas yra nusipelnęs kelis vardus: "vargšų popiežius", "popiežius katechetas", "Eucharistijos popiežius". Be to, jis buvo bažnytinės muzikos reformatorius, uždraudęs bažnyčiose profaninę muziką.

Pijus X — Giuseppe Melchiorre Sarto — gimė 1835 m. birželio 2 d. šiaurės Italijos kaimiečių šeimoje. 1858 m. išventintas kunigu, vėliau buvo Mantuos vyskupu, o nuo 1893 m. kardinolu Venecijos patriarchu. Popiežium išrinktas 1903 m. po Leono XIII, mirė 1914 m. rugpjūčio 20 d. Tai pirmasis popiežius paskelbtas palaimintuoju 279 metų laikotaryje, po Pijaus V palaimintuoju paskelbto 1672 m., kanonizuoto 1712 m.

Pasaukimas Marijos Sirdžiai

Gegužės 13 d., Lietuvos Bažnytinės provincijos 25 m. sukakties proga, Romoje, Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijos koplyčioje Lietuvos vyskupai — Kauno Arkivyskupas Metropolitai J. J. Skvireckas, Vilkiškių Vysk. Koadjutorius V. Padolskis, Kauno Arkivyskupo Augziliarius V. Brizgys ir Titulinis Olimpo Vysk. P. Pr. Bucys — paskelbė Lietuvos ir visų lietuvių katalikų pasaukimą Nekalčiausiajai Marijos Sirdžiai. Be iškilmingo pasaukimo akto, ta proga paskelbtas visų 4 vyskupų atitinkamas laiškas tikintiesiems.

Sovietai propagandos meistrai

Bolševikai prisimintę Torontui Ševčenkos paminklą

Ukrainiečiams Taras Ševčenko yra maždaug tas pats kaip mums Maironis ir Basanavičius kartu. Šio ukrainiečių tautos budintojo ir pranašo kultas yra keliamas ir sovietinėje Ukrainoje, jo poezija, kad ir išcenzūruota bei apibolševikinta ten taip pat skleidžiama, o ukrainiečiams patriotams jis yra laisvės kovų, organizuotumo ir tautinės kultūros simbolis.

Ir štai Kremliaus propagandinė mašina ukrainiečių iševijai sugalvojo didelį špota. Maskvos Literaturnaja Gazeta dar kovo 27 d. paskelbė, kad du rusų skulptoriai Makar Kondratjevič ir Aleksej Prokofjevič Olejnik gavo 50.000 rublių premiją už Taras Ševčenkos paminklą, kurio vieta nesanti žinoma. Į tai tada niekas neatkreipė didesnio dėmesio, bet štai paskutinis "The Ensign" numeris praneša, kad šitas paminklas — 22 pėdų bronzinė T. Ševčenkos stovykla ir 70 to. granito pedestalas — pristatys į Torontą. Siunta buvusi adresuota komunistinei Association of United Ukrainian Canadians, kurios būstinė 107 Roncesvalles Ave. Toronte. Jis turįs būti pastatytas dabar švenčiamai ukrainiečių isikūrimo Kanadoje 60 metų sukaktį paminėti Camp Palmero, 12 mylių į vakarus nuo Toronto, kur liepos 1-2 d. raudonieji ukrainiečiai ruošia jubiliejinį festivalį.

Idomu, kad visa tai iki pat paskutinio momento buvo slepiama. Apie šitoki "Sovietų-Ukrainos solidarumo" ženkla Toronte komunistinė spauda nei raudonieji veikėjai niekad neprasitarė, tad nesužinojo apie tai nieko ir antibolševikiniai kovotojai, atsidūrę prieš labai komplikuatą padėtį, kai tautos pranašo paminklas labai stambioje kolonijoje atsiduria Kremliaus tarnų globoje, jų veiklos centre.

"NYT" skelbia iš Hongkongo pranešimą, kad Mukdene suorganizuota tarptautinė komunistų brigada, kurios oficiali vėliava yra raudona su 11 geltonų žvaigždžių. Jai vadovauja Sovietų maršalas Kurenkovas. Jis jau vasario 18 d. perėmė komandą tarptautinės Tol. Rytų armijos, į kurią įeina kinai, rusai, š. korejiečiai, Kr. Mongolijos kariai, japonai, lenkai, vengrai, čekai, lietuviai, latviai ir estai. Kurenkovas uždavinys — diriguoti Korėjos karą, ginti Mandžiuriją ir, "jei reikės", pulsti Japoniją. Jis turi 2 padėjėjus: Sovietų gen. leit. Berevanko ir kinų gen. Peng Teh-huai.

Teroras ir sukilimas Kinijoje

PIA Nr. 16-51 skelbia, kad Kinijoje eina didelis "banditų" likvidavimas. Tarp šaudomųjų, kaip paaiškė iš "Pravdos", yra amerikiečių karių. Badaujančiams gyventojams, paliktams su bado norma, sakoma: "Jūs galite likti čia ir mirti badu, arba eiti į kariuomenę — ir ten visko turėsite ir valias". Paskutiniomis žiniomis, aktyviai partizanais remiančių pietvakarių Kinijoje yra 1.600.000, taip pat stipriai jų veikla reiškiasi ir kitur. Prieš komunistus taip pat sukilo Vid. Mongolijoje 20.000 mongolų, kurie taip pat nori prisidėti prie kinų atakingos kovos su komunistais. Tos pačios PIA žiniomis, komunistų praveista užimtojoj Korėjoje žemės reforma yra tik propagandinė. Iš tikro naujai gavalė praveisti tyrinėjama; pageidavo, kad "Amerikos Balsas" būtų atskirtas nuo State Departmento ir veikty kaip visai atskira vyriausybės įstaiga. Daugelio nuomone, tyrinėjimas vis dėlto būtų labai pravartus ir Bentono siūlymu turėtų susidomėti kongreso Užs. Reikalų komitetas.

AL

le praveisti tyrinėjama; pageidavo, kad "Amerikos Balsas" būtų atskirtas nuo State Departmento ir veikty kaip visai atskira vyriausybės įstaiga. Daugelio nuomone, tyrinėjimas vis dėlto būtų labai pravartus ir Bentono siūlymu turėtų susidomėti kongreso Užs. Reikalų komitetas.

AL

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Taikos Korėjoje gandai buvo praeitos savaitės laikraščių dėmesio centre. Jie prasidėjo prieš pora savaitių ir ypač pagyvėjo po to, kai sugniužo antrasis raudonųjų puolimas ir JT kariuomenė atsidūrė vėl ten, kur buvo prieš puolimo pradžią. Pasaulis laikė, kad dabar atėjus tinkamiausias momentas sustabdyti karo veiksmus ant Šiaurės ir Pietų Korėjos sienos. Net JAV valstybės sekretorius Achesonas, kalbėdamas senato karinės ir užsienio komisijoms MacArthurio byloje, pasisakė už tokias paliaubas, pabrėždamas, kad laipsniškai turėtų pasitraukti iš Korėjos abiejų pusių — JT ir kinų — pajėgos. Betgi iš Kinų pusės tuo tarpu bent viešai nepareikšta jokios nuomonės. Spauda tvirtina, kad taikos siūlymus padariusi per Švedų bankininką bei sportininką Wallenberg ir Mas-kva. Malikas tai užginciojo, o spauda vėl paskelbė, kad iš Peipingo atskridęs Švedų ambasadorius Kinijai, kuris atvežęs Kinų nuomones. Tik nesakoma ar tai oficialūs siūlymai ar tik jo išpušdžiai. Pietų Korėjos vyriausybė pareiškė protestą, nurodę, kad paliaubos tik duotų progos raudoniešiams persitvarkyti. Bet JTO komisija, kuri lankėsi Korėjoje savo vadovybę išsiuntę į Indiją, prašyti, kad partarpininkautų susisiekti su Kiniais.

Trygve Lie, lankydamsis Otavoje pareiškė, kad, jei kinai dabar nuo taikos atsisakytų, visos tautos turėtų padidinti savo pajėgas Korėjoje. O JT vadas Korėjoje Ridgway savo pirmojoje je spaudos konferencijoje parei-

škė, kad "su jais nėra kompromiso ir mes neturime pasirinkimo". Jo nuomone, komunistų pajėgos dar nesą sulaužytos ir jie tebesą pajėgūs pulti. Paskutinėmis dienomis, JT kariuomenė pasiekus Hwachon, jie ištikrųjį sustojo traukęsi ir pradėjo naujus priešpuolius, kurie, galimas dalykas, po kurio laiko virs nauju trečiuoju puolimu.

Tolimųjų Rytų padangės tebėra visos apsiniaukusios. Iš Kinijos ateina žinios apie žiaurų komunistinį terorą ir krikščionių persekiojimą. Birželio 3 d. ten paskelbtas valdžios įsakymas krikščionims nepalikyti jokių ryšių su amerikiečių ir kitų tautų misijom, o be to, reikalaujama įsijungti į kovą prieš "amerikoniškąją imperializmą" ir paremti vyriausybės politiką bei žemės reformą.

Indokinijoje komunistai jau visa savaitę vykdė puolimus, stengiamiesi pralaužti prancūzų sustiprinimo linijas. Pirmieji jų puolimai buvo sėkmingi, bet po trijų dienų jie buvo atmušti. Kovos tebevyksta.

Japonijos taikos sutarties reikalavimais Dulles nurodė, kad Londoną su aiškiomis instrukcijomis, kad komunistinė Kinija prie derybų negali būti prileista tol, kol nesusitvarkys agresijos Korėjoje. Be to, Dulles turi išsiaiškinti kitus klausimus, dėl kurių JAV nesutaria su D. Britanija. Tai liečia ir Japonijos laivyną, kurio plėtimą D. Britanija nori suvaržyti ir Japonijos kapitalus užsienio valstybėse, 200 milijonų dolerių išdą, kuris dabar laikomas okupacinės valdžios žinioje. JAV linkusios visą tai gražinti Japonams, o D. Britanija norėtų, kad tas klausimas būtų sprendžiamas kartu su Sov. Sąjunga. Pagaliau svarbus Formozos klausimas, kuri dar Kairo konferencijoje buvo pripažinta Kinijai, bet JAV siūlo, kad taikos sutarty būtų įrašytas tik Japonijos atsisakymas nuo jos, o jos likimas būtų paliktas spresti atečiai. Tuo tarpu JAV padėjo Kiniją bombarduoti per 6 val., jei ji pultų Formozą. Nuo šios Dulles misijos pasisekimo labai daug kas priklauso.

Irano naftos byla savo griežtumu taip pat nustoja ir palengva pereina prie derybų.

Irane dėl to dar labai jaudinasi ir vyksta antibritiškos bei anti-amerikoniškos demonstracijos, rengiamos nacionalistų bei komunistų, naftos rajonas nuo gegužės 30 d. užimtas kariuomenės, o britų karo laivai patuliojauja jūroje, bet padėtis laikoma kiek atslūgusia. Iranas atsisako tuo reikalu darytis su Britų vyriausybe, bet jau pradėjo pasitarimus su bendrove. Eiti į Haagos Tarptautinį Tribunalą Iranas atsisakė, o j asmenišką prez. Tru-

Kad sovietai šią turtingą sritį perdavė Lenkijai, tenka spresti, jog Maskva ją laiko jau visiškai sava ir gal ruošia 17-ąją respubliką.

Okupuotų kraštų rusifikacija

Tarp 13 Rygos fabriky, pasiklausiusi pasizymėjusių lenktynėse, iš 26 ta proga viešai suminėty asmenų 16 buvo rusai, 3 žydai, 4 nežinomos tautybės ir tik 3 latviai. Ir Estijoje rusinimas sparčiai vykdomas. Beveik pusė visų valstybės tarnautojų yra rusai, bet 6 iš 26 ministerijų, 16 iš 45 viceministerijų ir 142 iš 282 Estijos komunistų partijos svarbesniųjų pareigūnų. Saugumo valdininkai veik visi išimtinai yra tik rusai; valdinę tarnybą gali gauti tik tie, kurie moka rusų kalbą. Panašus rusinimas eina ir Lietuvoje.

Kanados pragyvenimo indeksas per balandžio mėn. pakilo 0,2 punkto ir gegužės 1 d. pasiekė 182. Praeitą sekmadienį kanadiečiai džiaugėsi sulaukę JAV kongresmono ekskursijos, atvykusios pasižiūrėti "jūrų kelio", kurie užtikrinę, kad kongresas ta klausimą netrukus spres. Otavą sujaukino pereito sekmadienio milžiniškas gaisras kariškuose sandėliuose, padaręs nuostolių apie \$1.000.000. Spėjama, kad tai sabotažo vaisius.

PABALTIJYS VIS DAŽNIAU PRISIMENAMAS

(Paskutinės Naujor ko naujienos)

Jeį įtakingoji Naujorko ir visos Amerikos spauda anksčiau tik per kelis mėnesius kartą prisimindavo katrą Pabaltijo valstybę, paskutiniu metu laiku "New York Times" beveik kasdien įdomiausiai ten bręstančiais įvykiais. Ir ne tik spauda. Iš gerai informuotų šaltinių teko patirti, kad užsienio reikalų ministerijos Pabaltijo departamentas atidžiai seka pabėgėlių nuotaikas bei sentimentus Amerikos ir jų tėvynės atžvilgiu. Matyt, pramatomie netrukus jiems teksią uždavinią. Aukštai kvalifikuoti asmenys buvo paprašyti parengti apie keturius visą eilę raportų, kuriuose, kaip teko patirti, Kanados lietuvių spaudos dalis, nors nepriklausomai nuo temos, buvo aukštai įvertinta.

Gegužės 29 "New York Times" paskelbė UP agentūros žinią, jog vietiniai lietuvių sluogsniai pa-informavę apie Lietuvos vykstančią valymą sovietų pakalikų tarpe. Šmulčiai buvo išdėstyti B. Bodeko, MVD būsto prokuroro nužudymo byla.

Sekancią dieną, 5.30 "NYT" ekspertas Rusijos klausimais Harry Schwartz pranešė panašią padėtį esant Estijoje. Gudijoje, Moldavijoje, Kirgizijoje ir Uzbekistane. Labiausiai valymas, esą, palietęs Estiją, kur "buržuazinių nacionalistų" valymas vyksta jau nuo pereinamųjų metų.

Gegužės 31 "NYT" citavo "The Baltic Review" iš Stockholmo, škeldamas sunkią sovietų moti-

tytą, kaip tik tas erdves, kur lietuvis vargo keliais nelaisvės junga velka.

Tad ir mums savo skundą nešant pasauliui tenka prisiminti, kad nepakanka vien skriaudą kelti ir okupanto bolševikine tiranija apskauti. Tai gali paveikti tik sentimentalios masės, o vadovaujantiems tai tik medžiaga archyvu, diplomatų ateities kalboms. Taigi, besiskundami, nepamirškime ir konstruktyviosios pusės, nepamirškime savo reikalo susieti su tuo keliu, kuriuo galybės interesas stumia, nepamirškime tose pakelėse statyti perspėjantių rodyklių.

Šiandien mes visais viltis dedame į JAV. Bet ar jų globalinės politikos užkampuose yra palikta vietos ir mums? Kartais pasakoma, kad taip. Bet kur ženkla? Tiesa, Valstybės Departamento specialistas Rytų Europos reikalams p. G. F. Kennan Departamento žurnale Foreign Affairs dar balandžio Nr. rašė, kad Pabaltijo tautos niekad nebūsiąsiančios verčiamos sueti ir betokius santykius su Rusija, bet jos, esą, būtų kvalios, jei atsisakytų glaudaus bendradarbiavimo su "neimperialistine Rusija", kuri amerikiečių "specialistų" galvoje vaidenasi maždaug carinės imperijos pavydalo. Mes laikome, kad anos imperijos milžiniškosios valios, kurios šiuo metu pabaltijiečių, ne rusų, tautų, o amerikiečių, niekaip atrodo, kad Rusijos ekspansija tai tas pats kaip Amerikos konkvistadorų užkariavimai bei anas epochinis veržimasis į vakarus, riebesnių kasnių beiškant. Visos pavergtosios tautos amerikiečio sąmonėje prilygtos jo kontinento indėnų kiltims, tetinkantioms ir rezervatams.

Štai čia yra mūsų ir kitų pavergtų tautų dirva — iškelti tikrąjį Rusijos vaizdą, kad nesikartotų nauji Teheranai ir naujos Jaltos. Mums reikia veržtis į amerikoniškąją mintį, ją pako-reguoti, nes kitaip mes galim vėl atsidurti pasmerktųjų "indėnų" kategorijoje.

Jeį įtakingoji Naujorko ir visos Amerikos spauda anksčiau tik per kelis mėnesius kartą prisimindavo katrą Pabaltijo valstybę, paskutiniu metu laiku "New York Times" beveik kasdien įdomiausiai ten bręstančiais įvykiais. Ir ne tik spauda. Iš gerai informuotų šaltinių teko patirti, kad užsienio reikalų ministerijos Pabaltijo departamentas atidžiai seka pabėgėlių nuotaikas bei sentimentus Amerikos ir jų tėvynės atžvilgiu. Matyt, pramatomie netrukus jiems teksią uždavinią. Aukštai kvalifikuoti asmenys buvo paprašyti parengti apie keturius visą eilę raportų, kuriuose, kaip teko patirti, Kanados lietuvių spaudos dalis, nors nepriklausomai nuo temos, buvo aukštai įvertinta.

Gegužės 29 "New York Times" paskelbė UP agentūros žinią, jog vietiniai lietuvių sluogsniai pa-informavę apie Lietuvos vykstančią valymą sovietų pakalikų tarpe. Šmulčiai buvo išdėstyti B. Bodeko, MVD būsto prokuroro nužudymo byla.

Sekancią dieną, 5.30 "NYT" ekspertas Rusijos klausimais Harry Schwartz pranešė panašią padėtį esant Estijoje. Gudijoje, Moldavijoje, Kirgizijoje ir Uzbekistane. Labiausiai valymas, esą, palietęs Estiją, kur "buržuazinių nacionalistų" valymas vyksta jau nuo pereinamųjų metų.

Gegužės 31 "NYT" citavo "The Baltic Review" iš Stockholmo, škeldamas sunkią sovietų moti-

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

SAVAITRAŠTIS

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Šapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kituose kraštuose metams \$4.50, pusmečiui \$2.50

Įmokejė nemauja \$10.00 skaitomai garbės prenumeratoriams
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telefonas EM 3-4265

LIETUVIŠKOS SAMANOS

"Aš jau ir džiaugtis ir pykti užmiršau. Toks kasdieniškas gyvenimas. Kulniuoju į šapą; kai šalta — drebu, kai šilta — lieju prakaitą, kuris netilptų į išgertas bonkas. Iš dienos naktį ir iš nakties, diena padarė..."

Iš draugo laiško.

Aš mėgstu lietuviškas samanas. Dar piemeniu būdamas po jas ne kartą medžiojau gyvates "gegutės neužkukuotas vaisiams". Paaukęs mėgau jose atsigulęs pasvajoti. Bet kokių gražių, kiek jų rūšių — sunku ne biologui suskaičiuoti.

Bet kad pačiam teks apsamantoti, tai nei kartą nepagalvojau. Juste juntu, kaip kasdieną į mano širdį auga, keroja vėšiausios samanos, kurios, tik, biologijoje vardo neturi. Juntu, kaip gyvenimas pulsuoja, žinau, kad esu gyvas ir vegetuoju, bet ne gyvenu. Miršta aplinka, neegzistuoja nei ateitis. Kartais pasapnuoju praeities saulėtus barus, kaip Biliūno Brisius ir vėl nešu gyvenimą, kaip našta, kaip jungą. Nieko nekeičiu, niekam neprieikiu, nei džiaugsmo, nei pykčio; juk aš apsamanojęs individas — nulis begalybėje. Jei mane gyvenimas virškina — tegu; jei įsuko į savo ratus ir maišo — tegu; aš, kaip Zemaitešs Kurmelis, negaliu pagalvoti, kad egzistuoju. Virtau tuo, kuris tekenina tik biologiškus reikavimus, nes mano dvasia išsisi samanu patale. Kam rodyti valios ir dėti pastangų išbristi iš pelekės. Skeptikas ir apatiškas viskam. Mano jaunystė mindė karas ir tebedingo jo vaisiai. Rodos, kareivis būvau geras. Pro žuvusius draugusėjau tik pirmyn, kad laimėčiau. Mano saulėtos dienos bėgo artilerijos ir kulkosvaidių ugnį. Mano svajones suplėšė nuoga realybė. Perjaunas subrendau. Jau dabar galėčiau daugiau papirinti už savo senelį anūkam. Baisė, išskrinėjimas arba savųjų į stovyklą nepriėmimas mane tokiu padarė. Bet juntu, vai juntu, kad kartais prasišviečia saulės spindulys, sublyga vaizgantis kas deimantukas manyje. Tada noriu sušukti: Aš gyvas! Nenu- rašykite manęs į debitą. Aš noriu saulę dar riešukučiomis semti, juk taip mažai jos ragavau! Ir vėl lendu, lyg sraigė, į savo kiautą.

Bet ilgai nebegaliu tverti, kaip mano kambario draugas Joe, kuris ne kartą man pasakoja: "See, sekas singeris, nei apsi-prausęs, nei atsimylėjęs, nei at-sivalgęs, see". Jis jau 20 metų kulniuoja į tą pačią "šopą", ima maistą toj pačioj "grosėrnėj", nuolat pila už lūpos tose pačiose tavernose. Gavęs "pėdę" iš-dalina ir vėl iš pradžių... Jokių troškimų, jokių vilčių. Klaiku. Tada pajuntu, juk man dar nėra visas pasaulis mano kvartalas. Oi, daug daug pavasariu noriu pagyventi su žibutėmis, purie-nomis, be... patrankų ugnies. Juk ir aš noriu sukurti idilišką "myli-nemyli" ramunių meilę. Ne. Aš neliksiu su Joe mirkti visą jaunystę tame dvokiančiame tvenkinyje ir klausytis tik var-lių kurkimo. Ne! Dar kartą ne! Aš noriu gyventi. Dar mano sparnai nepakirpti. O samanos, samanos!... Jis išdegs vasaros saulę ir mano jaunystę. Ži-nau ir suprantu, kad mano jauni pečiai dar daug turės pakelti. Aš gimiau Marso "ženkle". Nei diplomatų gražbylostė, nei mokslininkų smegenys, nei bili-jonai dolerių neatneš pasauliui laimės. Pergalę pirsim mes. Be mūsų prievolės ir pareigos sup-ratimo, be mūsų kovingumo ir pa-siaukojimo — tegu būna armij-os ginkluotos superatominių — nelaimės. Tik karys neša per-galę savu krauju ir auka. Žinau, kad laimėjimas mūsų, nes juntu, kad "pavasaris eina Karpatų kalnais". Aš prisikeliu gyvenimui ir laimėjimui. Prisikeliu su pavasariu ir noriu, vai kaip no-riu su jaunuoliška šypsena, ku-rią mano veide matydavo ma-no motina, pažvelgti į nepražy-dusią laimę, kuri manyje glū-di ir sušukti: "Gyvenu pavasari—pavasariui, kuris neša džiaug-smą, viltį ir atbudimą". "Gervės — kelia, gulbės — kelia, vieške-liai pačiu didžioju — aš važiuoju" (laisvai cit.) su poetu Bin-kiu noriu sušukti. Važiuoju ir laimėjimą, kuris man Neries pa-krantėse nuskins taip mielą ži-butę.

R. Medelis.

TOLIMESNĖS DERYBOS DĖL SCHUMANO PLANO

Gegužės m. 17 d. Unkel'y, ne-toli Bonnos, prasidėjo paruošiamoji konferencija Schumano plano reikalui. Kas Paryžiuje balandžio 18 d. užsienio reikalų mi-nisterijai buvo pasirašyta, tas dabar tesinama toliau. Svarsto-ma Tarybos sudarymas, jos būs-tinė, oficialios kalbos pasirinki-mas.

Beveik tuo pačiu laiku, nuo gegužės 21 d. Paryžiuje, anglių, amerikų, prancūzų ekspertai susirinko tartis dėl Tarptautinio Ruhr Autoriteto padėties, ku-ris nuo 1948 m. gruodžio m. kon-troliuoja, Vokietijoje anglies, kokso ir geležies produkciją. Ky-la klausimas: Kaip reikės sude-rinti šį Ruhr Autoritetą su Schu-mano Plano įsteigtu Aukščiausiu Autoritetu? Bonnos vyriausybė, kai reikėjo pasirašyti Schu-mano planą, reikalavo Ruhr Okupacinio Autoriteto panaikini-mo. Prancūzų užs. reik. minis-teris pažadėjo šį reikalą sutvar-kyti. Amerika, Beneluxo kraš-tai sutiko taip pat, lieka neaiški anglų pozicija, kurie, kaip ir ki-tur, laikosi savo nervuojančio principo: Wait and see.

Tarp šių dviejų konferencijų visi klausimai ir ypač sunkeny-bės yra dvejopos: Aukštojo Au-toriteto politinė galia ir anglies bei geležies rinkos tvarkymas; nuo šių dalykų sutvarkymo prik-

lausys Europos anglies ir gele-žies bendra ateitis.

Aukštojo Autoriteto galia

Sis organas pagal pasirašytą sutartį yra pagrindinis. Jis veikia nepriklausomai ir su galia, kuri iki šiol buvo Vakarų Euro-pos vyriausybių ir profesinių są-jungų žinioje. Visiškai yra nor-malu, kad vyriausybės ir profesinės sąjungos šiandien yra šiurop kratomos, kai pagalvoja, kad joms reiks daug tradicinių privilegijų atsisakyti. Todėl Schumano plano sutartis yra pilna atsargių rezervų, pagal kuriuos vyriausybės visko neiš-leidžia iš savo rankų. Pvz., Aukš-tojo Autoriteto asmenys yra ne-priklausomi, bet 10 ir 9 sutar-ties straipsniai pasirūpina garan-tijomis esamai vyriausybę įta-kai išlaikyti. Aukštąjį Autorite-tą sudaro devyni nariai: aštuoni yra paskiriami bendru susitari-mu vyriausybių, kurios pasirašė sutartį, o dešimtajį renka-si anie aštuoni nariai. Taigi, vy-riausybės daug baimės turėti ne-gali.

Kitas Aukštojo Autoriteto ri-botumas kils iš esamų anglies ir geležies industrijose tiek darbo, tiek kapitalo organizacijų. Jos, jei norės, galės sabotuoti visą plano mechanizmą. Dalyko pa-siseikimas priklausys nuo tarpu-savio pastikėjimo.

Kanados karo aviacija

Galingą ir stiprią ano karo me-to aviaciją stebėtinu greitumu kanadiečiai po karo likvidavo. Karo metu į Angliją buvo pa-siusta net 48 eskadrilės. Turėjo virš 20 tūkstančių lakūnų-pilotų, plius kelerioji didesni skaičiai įvairaus kito personalo. Aviaci-jos fabrikai pastatė tūkstančius lėktuvų. Turėjo šimtus aviacijos mokyklų ir tūkstančius instruk-torių krašte. Deja, po karo la-kūnai išsiskirstė, lėktuvai tapo išmontuoti ir paversti lauž, ar parduoti už centus. Pav. Cana-dian Car and Foundry Comp. prie Montrealio išmontavo 5000 lėktuvų. Du šimtus likusių pato-bilintų garsiuju Mosquito bom-bonešių 1947 m. parduota Čiang-kaiskui. Viso Kanadoje pasta-tyta 1134 šio tipo lėktuvai. Dabar jie labai būtų pravartūs sau, kol bus įsigyta geresnių. Atkuriant aviaciją viską reikia pradėti vėl iš naujo. Greito karo atveju Ka-nada dar beginklė ore. Naujos moderniškos aviacijos išplėtimui planai yra padaryti trejų metų laikotarpiui. Skirta 1,5 milijono dolerių. Numatyta įsigyti 3000 lėktuvų ir turėti 40.000 tarnybą.

Esamos pajėgos

Turima keturios reguliarios kovos eskadrilės (praeitais me-tais divi). Viena eskadrilė nuo sausio mėnesio yra pasiusta į Angliją. Antra yra prie Dorval ir pratina su naujaisiais F-86-E Sabre naikintojais. Trečia prie St. Hubert, Que., naudoja britų gamybos vampyrus. Ir ketvirta prie Uplands skraido su ameri-koniškais mustangais. Viena pil-na eskadrilė — 25 lėktuvai.

Turima dar dvylika pagalbinų eskadrilių (peraitais metais 10), kurios karo atveju momentaliai virstų aktyvios tarnybos eskad-rilėmis. Po divi yra prie Montre-alio ir Toronto, po vieną prie London, Hamilton, Saskatoon, Edmonton, Calgary ir Vancou-ver. Dauguma personalo narių sau pragyvenimą užsidirba civiliniu darbu. Kai kurios eskad-rilės turi anglų gamybos spraus-minius "Vampires" tipo lėktu-vus, tačiau daugumoje pagalbi-nių eskadrilių pagrindą sudaro "Harward" mokomieji ir ameri-keičių mustangai.

Jūros pakraščiu apsauga turi 2 eskadrilės (praeitais metais nei vienos). Laikiniai naudoja pere-ito karo pertaistytus "Lancaster" tipo keturmotorinius bombone-šius. Viena eskadrilė stovi Green-wood N.S. Kita šiomis dienomis turi isikurti prie Pacifico.

Iki pereinamųjų metų prie Rockcliffe stovėjo trys pilnos sudėties es-kadrilės naudojamos išimtinai fotografavimui. Ar jos dar tebė-ra ir kokius uždavinius šiuo lai-ku turi, neskelbiama.

Turima trys transporto eskad-rilės. Viena su "North Star" to-limo skridimo lėktuvais naudo-jama Korėjos transportui. Kitos

dvi, trumpesnių atstumų "Da-kota", yra namuose.

Dar yra smulkesnių gelbėjimo vienetų, kurie kartais sudaro es-ka-dri-lės, kaip, pav., Nr. 103 "Res-cue Squadron" stovis Green-wood N.S. Jį sudaro 4 "Canso" hidroplanai, 2 "Dakota" trans-portiniai, 1 "Lancaster", 1 "Ner-seman" hidroplanas, 1 "Sikors-ky" helikopteris.

Aviacijos mokyklos

Mokyklų centras yra prie Trenton, Ont. Mokoma aukštojo pilotazo ir įvairių specialybių aviacijos mokslų. Paruošiami in-struktoriai. Dabartiniu metu yra 105 mokiniai.

Pagrindinė skraidymo mokyk-la yra prie Centralia, Ont. Ly-giai tokia pat mokykla įsteigta prie Gimli, Man.

Lakūnų-naikintojų aviacijos mokykla įsteigta prie Chatham, N.B. Lakūnai navigatoriai mo-komi prie Summerside, PEI. Ra-dio specialistai paruošiami prie Clinton, Ont.

Pereitame kare Kanada turė-j 154 aviacijos mokyklas. Jos daugumoje buvo nedidelės. Mo-kyklose buvo parengta 120.000 asmenų lėktuvų iguloms. 73.000 buvo kanadiečiai. Likusią dalį sudarė anglai ir kitų sąjungininkų lakūnai. Buvo paruošta dar 107.000 žemės personalo. Mokyk-lų mokomąjį ir administracinį personalą sudarė 104.113 asm. Kanadai mokyklos kainavo 1 bil. 281 mil. dol., nors dalį mokojo ir kiti sąjungininkai. Apskaičiuoja-ma, kad tokio masto mokyklos, paruošiant toki kiekį žmonių pa-gal dabartinius aviacijos reika-lavimus, kainuotų 5 bil. dol. Pa-ruošimas lakūno-piloto pagal da-bartinius reikalavimus ir kainas kaštuoja netoli \$60.000, o lakūno-navigatoriaus \$100.000. Šias su-mas prieš kelis mėnesius apskai-čiavo Kanados civ. vadovybės pareigūnai.

Šiuo metu mokyklose mokosi 2-3000 asmenų. Šeši šimtai yra kaip svečiai iš Atlanto pakto valstybių. Vertinant pasirošimą aviacijai negalima užmiršti 36 civilinių skraidymo klubų, kurie turi 133 mokomuosius lėktuvus ir 68 instruktorius. Įsirašyti į to-ki klubą yra pati pradžia, norint tapti lakūnu.

Aerodromai

Nauji yra statomi prie Tim-mins, North Bay ir Sudbury. Vi-si trys ant garsiojo šiaurės kelio. Jų pastatymo kainą pavaizduoja North Bay aerodromas, kurio statyba kainuos \$1.142.000. Yra taisomi ir išplečiami senieji aerodromai, kaip Greenwood, Sum-merside, St. Hubert, Uplands, Chatham ir daugelis kitų.

Šiais metais numatyta už 14 mil. dolerių įrengti į šiaurės ry-tus nuo Edmontono didžiulį 115 mylių ilgumo ir 40 mylių platu-mo aviacijos poligoną. Šiame plote aviacija galės atlikti viso-kiausias šaudymo pratimus. Čia bus išbandomos ir iš toli vairo-amos raketos, kurių laboratorin-iai darbai yra atliekami prie Valcatier, Que. Kanada turi dar 8 mažesnius aviacijos šaudymo pratimų poligonus.

Turimi lėktuvai

Pagrindė buvo 85 anglų gamy-bos "de Havilland Vampires" ti-po spausminiai kovos lėktuvai, įsigyti prieš keturis metus. Jų beliko tik 55-60. Kiti sudužo ava-rijoje ar išimti iš apyvartos dėl sugedimų.

Pereitą rudenį už septynis mi-lijonus dolerių buvo pirkti iš JAV 100 "Mustang" tipo tolimo skridimo propelerinių kovos lėk-tuvų. Jie dalinai užpildo spragą iki sulaukiant savų spausminių.

Jau gauta iš Canadian fabriko prie Montrealio apie 30 F-86-E Sabre. Viena eskadrilė aprūpinta jais. "Sabre" bus pagrindas Ka-nados aviacijai. Aprūpintas 12 tūkstančių (6000 svarų) arklio-jėgų spausminiu varikliu, iš-vysto 700 mylių per valandą greitį. Apgrūpinimo pagrindą sudaro šeši stambaus kalibro kulkosvaizdžiai. Vienas lėktuvas kainuoja \$40.000.

Toronto De Havilland dirbtu-vės jau pertvarkė ir perdavė jū-rų pakrančių tarnybai 25 "Lan-caster" bombonešius. Dar toks pat skaičius rašdais dirbtuvėse. Naujų bombonešių eskadrilių nekuriami. O dabar yra 25 "Mit-chell" ir 12 "Ventura" tipo leng-

vieji bombonešiai. Jie naudojami mokyklose ir šiaip treniruotėse arba taikiniams vilti.

Transportui yra apie 24 "North Star" tipo didieji lėktuvai ir 75 dvimotoriniai "Dakota". Dalis jų naudojami mokymui.

Turima apie 250 "Harward" mokomųjų lėktuvų, 50 dvimotori-nių "Beechcraft Expeditors". Paskutiniai naudojami ryšiams palaikyti ir susisiekimui įvairių aviacijos pareigūnų.

Dar turima 12 didelių "Can-so" hidroplanų, po keletą vien-motorinių "Norseman", "Sikors-ky" helikopterų, "Chipmunk" pradinį mokomųjų ir "Auster" žvalgybos lėktuvų.

Bendroje sumoje Kanados ka-ro aviacija — RCAF šiuo metu turi aie 675 galinčius skristi lėk-tuvus.

Laivyno aviacija (RCNAP)

Aukščiausias minėtose pajėgose niekur neminėjom Kanados lai-vyno aviacijos. Laivynas prilaik-d didesnę paslaptį, todėl tiks-liai nusakyti jo aviacijos sudėtį yra sunkoka. Yra žinoma, kad laivynas turi vieną 18.000 to tal-pos lėktuvnešį HMSC Magnifi-cent-Magie ir nemažiau penkias eskadrilės. Trys eskadrilės pri-klauso lėktuvnešiai, kitos stovi Dartmouth, N.S.

Lėktuvnešio eskadrilės pereitais metais naudojo angliškų "Sea Furies" ir "Firefly" lėktu-vus. "Sea Furies" apgrūpinimas — keturios 20mm patrankėlės ir trys po 500 sv. bombos ar raketos. Skridimo nuotolis 1500 my-lių. "Firefly" taip pat keturios 20 mm patrankėlės ir divi po 1000 svarų bombos ar 16 raketų. Skri-dimo nuotolis su pagalbiniais ba-kais — 1180 mylių. Vieno lėk-tuvo kaina apie 70-100.000.

Praeitais metais laivyno avia-cija įsigijo 105 lėktuvus. 75 ame-rikoniškus "Grumman Avenger" sunkios povandeninių laivų me-džiotojus ir 30 naujų iš Anglijos "Sea Furies". Bendras turimų lėktuvų skaičius yra 150-200 lėk-tuvų. Laivyno aviacijos mokyk-la yra prie Halifaxo.

Aviacijos fabrikai

Krašto apsaugos ministeris Hon. Claxton praeitais metais iš-sitarė, kad Kanada karo metu gali gaminti 5000 lėktuvų per metus. Kiek tai tiesos, sunku pa-sakyti, bet tuo tarpu apie nau-jus lėktuvus daug kalbama, lau-kiama ir vis nesulaukiama. Yra keturi didesni lėktuvų fabrikai-dirbtuvės Kanadoje.

Canadian Ltd. prie Montrealio anksčiau gaminus ne tik sau bet ir eksportui "North Star" ketur-motorinius, dabar gamina ameri-koniškus F-86-E Sabre. Masinė gamyba išvystė šiais metais. Pradėjo su 10 lėktuvų sausio mėn., o dabar gamina apie 20 per mėnesį. Didesnė gamyba šiais metais nesitiki išvystyti, nes nėra vilties gauti didesnio kiekio variklių iš JAV. Jei variklių trū-kumas nevaržytų, tai fabrikas lengvai pasiektų 100 lėktuvų per mėnesį.

Avro Canada Ltd. prie Malton antri metai tebevarsta su savos konstrukcijos CF-100 naktiniu naikintuvu. Išleisus du pradi-nius bandomuosius modelius, kurių vienas, besiruodamas į Angliją, sudužo, tikimasi po mė-nesio, kito išpildyti pradinį už-sakymą 10 lėktuvų, o po dviejų metų gaminti nemažiau 50 per mėnesį ir turėti jau 500 paga-mintų. Lėktuvo du spausminiai varikliai "Orenda" tipo, taip pat savos konstrukcijos, gaminami vietoje. Šis lėktuvas yra beveik vienintelė, neskaitytą pagalbos iš JAV, Kanados miestų viltis, atsiginti nuo priešo naktiniu

puolimų. Pereito karo metu Av-ro fabrikas (anksčiau vadėnasis Victory Aircraft Ltd.) pagamino 300 "Lancaster" tipo bombone-šius. Dauguma jų išsiusta į Ang-liją.

Canadian Car and Foundry Ltd. atnauja dirbtuves prie Montrealio ir Lakehead prie Fort William. Turi užsakymą pa-statyti 1000 "Harward" moko-mųjų lėktuvų, kurių naujas mo-delis yra vienodas su JAV T-6-G mokomuoju lėktuvu. Per karą Lakehead prie Fort William sky-rus gamino "Hurricane" tipo kovos lėktuvus Anglijai ir Ka-nadai. JAVaistybės "Curtis Helldriver" lėktuvnešio lėktu-vus. Po karo statė autobusus ir troleibusus.

De Havilland Aircraft of Ca-nada Toronte didelę paslaptį ge-ginkluotai sargybai saugant, sta-to vienmotorinio lėktuvo pradinį modelį "King Beaver". Numa-toma, kad šis lėktuvas galės at-likti eilę karškų uždavinių. Kaip transporto, žvalgybos, artilerijos koregavimo, sužeistųjų trans-porto ir kt.

Iš JAV užsakyta 100 "Beech-craft Expeditors". Didens pusė jų skiriama navigacijos mokyk-lai ir Summerside, PEI.

Balandžio 5 d. oro pajėgų vice maršalas Frank McGill spaudai pareiškė, kad trijų metų lėktuvų statymo programa Kanadai kai-nuos daugiau kaip 1,5 bil. dole-rių, t.y. daugiau kaip trečdalis apsiginklavinimui skirtų lėšų. Pa-baigus šią programą Kanada ga-lės išpildyti kiekvieną užsienio užsakymą. Tam laike aviacijos fabrikuose dirbs 36.500 žmonių. Dabar dirba apie 15.000. Be to, bus suorganizuota 40 kovos es-kadrilių. Vienuolika eskadrilių su "Sabre" lėktuvais stovės Ang-lijoje gen. Eisenhowerio žinioje.

P. Brakas.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Lietuviai tremtiniai, lygiai kaip ir vokiečiai pabėgėliai, bėg-dami nuo karo smėklos ir vaka-rių, pirmiausia sustojo artimiausiose rytams kraštuose. Tokiu būdu anglų zonos kraštuose, ku-riuos užplūdo masės vokiečių pabėgėlių, ir lietuvių yra dau-giausia. Neturtingiausi Vokietijos kraštai, Schleswig-Holsteinas ir žemut. Saksonija, be didesnės pramonės, su sunaikintais dides-niais miestais, užtvindinti pabė-gėlių minių, kurios prasibrovė arba buvo nukreiptos į mažiau-sius kaimelius, ir tolimiausius už-kampius, turi globoti palyginti didžiausią lietuvių skaičių.

Lietuvių tremtinių būklė čia yra visų blogiausia. Kraštų ad-ministracija, neturėdama užtek-tinai lėšų, taupo kiekviename žingsnyje ir galvoja tik apie tai, kad neišleisdu tremtinių reika-lams nei vieno pfenigo viršaus. Čia stovyklose gyvenantiems skaitomos aukščiausios butų nuomos ir jas tremtiniai iš var-gingų pašalpų turi sumokėti. Jie turi sumokėti už visa: butą, ku-rą, šviesą ir vandenį ir iš mažos pašalpos dar pragyventi. Darbo galimybių tremtiniams nėra jo-kių. 99% lietuvių yra bedarbiai.

Nežiūrint skurdžiausių pragy-venimo sąlygų, čia lietuvių ben-druomenė yra pavyzdینگiausia, labiausiai susiorganizavusi, dis-ciplinuota. Iš čia centro orga-nams tiksliausiai kiekvieną mė-nesį teikiamos žinios apie lietu-vių bendruomenės vienetus ir renkami solidarumo mokesčiai. Čia ir privačiai gyvenantieji lie-tuviai yra geriausiai susiorgani-zavę ir išsilaikę seniūnijose per visus pokario penkeris metus, nors pradžioje lietuvių bendruo-menės centrai, labiausiai susiję su didelėse stovyklose gyvenan-čiomis lietuvių bendruomenė-mis, mažai arba net ir visai nei-žirpindavo po kraštus išsisklai-džiusiais mažesniais privačiai gyvenančių lietuvių, pirmoje ei-lėje klaidėdčių ir prūsų lietu-vių, vienetais.

Amerikiečių zona dabar per-gyvena laikotarpį kraustymų iš vienos stovyklos į kitą ir skaidy-mo didesnių bendruomenių į ma-žus išblaškytus būrelius arba net atskiras šeimas. Krašto Valdy-ba kiek įmanydama kovoja prieš šitą tendenciją, kuri trukdo or-ganizacinį darbą, sunkina šalpos darbą ir vaikų mokslinimą bei neša kiekvienam lietuviui dar didesnį vargą. Bekraustant lie-

tuviui patenka į vis blogesnes są-lygas, o bendruomeninis gyveni-mas darosi kaskart mažiau įma-nomas ir išlaikomas tik pasi-šventimu tik centrinių organų-tiek pačių bendruomenių.

Vokietijoje dar yra 155 vieto-vės 10.271 organizuotų lietuvių. Kraštai ir zonomis jų paskirsty-mas yra toks:

Stovyklose gyvenantieji:

1. Schleswig-Holstein 13 vieto-vių 1382 lietuvių.

2. Niedersachsen 12 viet. 1252 lietuvių.

3. Nordrhein-Westfalen 4 vie-tovės 262 lietuvių. Viso 29 vie-tovės su 2896 lietuviams.

Privaciai gyvenantieji:

1. Schleswig-Holstein 32 vie-tovės 1840 lietuvių.

2. Niedersachsen 22 viet. 1320 lietuvių.

3. Nordrhein-Westfalen 10 vie-tovių 275 lietuvių. Viso 64 vie-tovės su 3455 lietuviams.

Mūsų vargo mokyklos

Vasario 16 gimnazija. Vokie-čių savivaldybė paskyrė gimna-zijai pusės hektaro sklypą, kur gimnazijos mokiniai turės pro-gos pasilavinimą daržininkystėje, naudingai praleisti laisvalaikį ir išsiauginti sau maistus daržovių. Šiam darbu vadovaus agr. Ber-tašius, buvęs Lietuvoje žemės ūkio mokyklų mokytojas.

Anglijos katalikų moterų są-junga, (Catholic Women's Lea-gue) kurios atstovės Vokietijoje labai vertina mūsų gimnaziją, paskyrė premijas geriausiems klasės angli kalbos žinovams. Ruošiamasi iškilmingam premi-jų įteikimui.

Anglijos skautės yra vienos iš nuosirdžiausių mūsų gimnazijos rėmėjų. Jos renka ir siunčia gim-nazijos moksleiviams drabužių, maisto produktų ir šiaip reika-lingų dalykų. Jų rūpesčiu 5 mū-šų gimnazijos mokiniai kviečia-mi šios vasaros atostogas praleis-ti Anglijoje, skautų šeimose. Pa-žymėtina, kad šitokia proga pa-sinaudoti galės tik 15 jaunuolių iš visos Vokietijos. 33% šio skaičiaus skiriamų vietų lietu-viams — labai simpatingas prie-teliškumo ženklas.

Nauji mokytojai: kun. P. Gir-čius, baigęs Romoje aukštuosius mokslus, atvyko į Diepholzą. Gimnazijoje kun. Girčius yra ka-pelionas ir lotynų kalbos moky-

tojas. Anglų kalbos dėstyti atvy-ko mok. H. Skvirblinė, kuri nuo 1945 metų dėstė tą kalbą lietuvių tremtinių gimnazijose Liubeke ir Oldenburge.

Kompozitorius J. Strolia kvie-čiamas į Diepholzą muzikos ir dainų mokytoju.

Inž. Al. Stauskas, buvęs Lie-tuvoje kūno kultūros rūmų spor-to mokytoju, atvyko dirbti Va-sario 16 gimnazijoje. Dėsto kūno kultūrą ir matematiką vyr. kla-sėse, kol pasveiks matematikos mokytojas S. Antanaitis, kuris šį mėnesį pradės darbą.

Skautai. Didžioji dalis gimna-zijos mokinių yra skautai. Jie gražiai veikia ir sudaro sąlygas naudingam laisvalaikio praleid-imui. Vadovauja sk. v. sklt. O. Gešventas, kurs kartu yra ir bendrabūčio vėdejas bei lietuvių kalbos mokytojas Maž. Lietuvos lietuvių vaikams.

Grupė skautų ruošiasi daly-vauti Austrijoje šią vasarą įvyksiančioje tarptautinėje skau-tų stovykloj-jambore tarp 16.000 iš viso pasaulio suvažiavusių skautų. Lėšų šiam reikalui surin-ko Amerikos lietuviai skautai.

Augsburge — Hochfeld veikia IRO remiama lietuvių pradžios mokykla, kurią lanko 23 moki-niai. Tai bene vienintelė lietu-vių mokykla, šiuo metu dar gau-nanti IRO paramą.

Kr. V. Biul.

Jų viltys už vandenyno

G. J. Jakonis
Oro paštu iš Vokietijos

Tūkstančiai Europos lietuvių yra susijaudinę dėl padėties, kurią atsidūrė lietuvių iki šiol Vokietijoje lietuviai. Iš vienos pusės karo grėsmė, iš kitos pusės padidėję emigraciniai sunkumai. Dėl karo grėsmės europiečiai nuolat jaučia, kad virš jų kabo Damoklo kardas. Labiausiai jaudina emigraciniai sunkumai. Tartum viso pasaulio galybės yra susijungusios tūkstančiams nelaimingų žmonių neleistis ištrūkti iš Europos.

"Bolševikus įsileido, mūsų ne!"

Vadinamieji saugumo nuostatai nuolat griežtinami. Saugumo tikrinimų griežtumas kartais nukrypsta prieš tuos, kurie tikrai yra bolševikai ir nacių aukos, kaip štai baltiečiai. Tuo tarpu reikia spėti, su geromis vizomis nuvyko į Ameriką nuo pat 1947 m. daug tokių "emigrantų", kurie ką tik buvo atvykę privilegijuotai iš sovietų valdomų kraštų apsirūpinę ir klastotais ir tikrais dokumentais. Dabar jie Amerikoje, be abejo, eina penktosios kolonos agentų pareigas, tuo tarpu daug baltiečių, kurie buvo ujami tiek bolševikų, tiek nacių, dėl visokių dokumentinių smulkmenų yra trukdomi persikelti į užjūrį. Įsileidžiami

vakar dar buvę sovietų piliečiai, o neįsileidžiami sovietų nukariausieji ir tikrieji amerikiečiai ir vakarų pasaulio draugai. Tai ne vieną Europoje likusį nutiekia su skausmu.

Kuriuos reiktų remti, tie dar labiau spaudžiami

Kaip politiniu atžvilgiu, taip ir sveikatos tikrinimo reikaluose. Žmoniškumo principai reikalauja, kad silpniausieji, nelaimingiausieji, labiausiai pagalbos reikalingi. Tačiau emigracijos praktikoje yra taip, kad tie, kurių sveikata būtų bent kiek silpnė, negu vidutinė, tie dar labiau smukdomi ir skriaudžiami, kad tik neįsigaitytų. Europoje dirbančios emigracinės komisijos, ypač sveikatos tikrinimo srityje, yra skandalingai antihumaniškos. Žmonės, kurie įsileisti į užjūrio kraštą, nors ir silpnės, negu sveikatos, lengviau galėtų sau pragyvenimą užsidirbti, negu Vokietijoje ir galėtų net 100 metų amžiaus pasiekti, yra emigracinių komisijų, kelis metus pavarginus, išskiriami ir numetami į senas laužas. Skriaudą, tuo padaryta tūkstančiams nelaimingų tremtinių, ir jų vaikams, šaukiasi staciai Dangaus keršto.

Pasaulis jau atkreipia dėmesį į Lietuvą

(Mūsų Naujorko korespondento)

Paskutiniuoju metu įtakingoji Naujorko spauda dažnai ir gana objektyviai informuoja apie Lietuvą, primindama jos ir jos kaimynų esamą politinę padėtį. Gegužės 7, "The New York Times" išspausdino platų Drew Middleton, laikraščio korespondento Frankfurte, pranešimą dėl neramumų Sovietų teritorijoje. Jis nurodė, kad nėra duomenų patikrinančių gandus, jog sovietų kariuomenė dažnai yra sukilėlių užpuolama. "Tačiau sateliti kraštuose tebėra Rusijos imperializmo politinė rezistencija". Tokia pat rezistencija egzistuoja, su gan žymiu pasyviu pasipriešinimu, buvusiose Baltijos valstybėse, Moldavijoje, Vakarų Ukrainoje ir kaikuriose Gudijos vietose. Autorius perspėja, jog yra didelė klaida manyti, kad šie sukilėliai pajėgs sutriuškinti Sovietų galybę. "Tie kurie pažįsta Sovietų MVD ir milicijos pajėgas, šitokią sukilimo galimybę taikos metu visiškai atmeta". "Tiek Ukrainoje, tiek Baltijos respublikose, vakariečių nuomone, Sovietų Sąjungos neramumų centruose, šiuo metu tik mažas skaičius vyrų tęsia kovą sovietams neprieinamojoje teritorijoje". Middleton sakosi šią nuomonę susidarsęs iš visos eilės diskusijų su aukštais Amerikiečių ir Britų okupacijos pareigūnais Europoje.

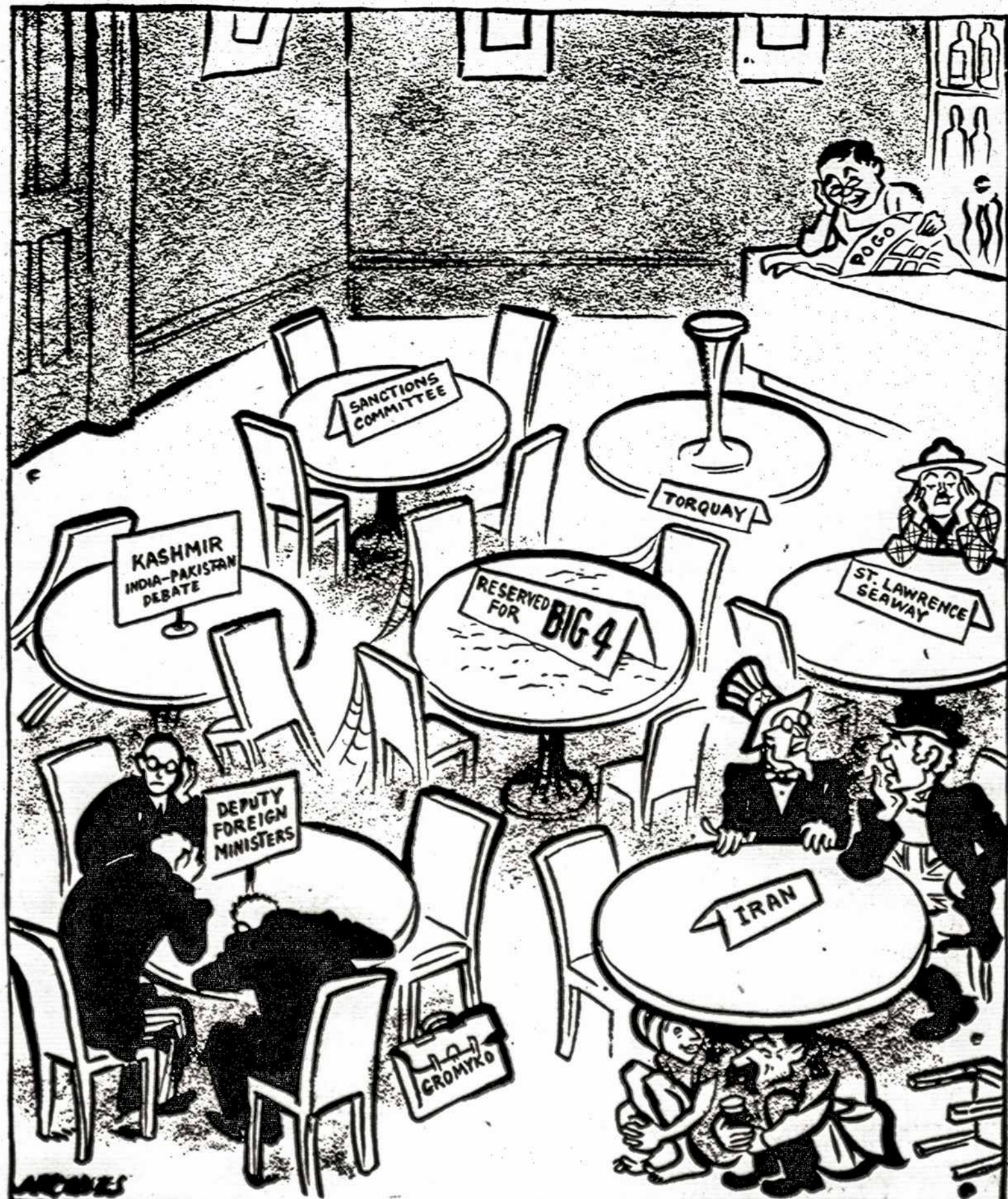
Gegužės 21 d., tas pats dienraštis, "turįs geriausią savo informacijos tinklą pasaulyje", straipsnyje "Sovietai persijuoja savuosius vadukus", šiuo kartu nenurodydamas nei straipsnio autoriaus, nei informacijos šaltinių, skelbia įsidėmėtus faktus, patvirtinančius pirmojo straipsnio teigimus.

Amerikos ambasada (?) informuojanti, jog stipriausiai valymas palietęs Moldavijos ir Lietuvos respublikas, "Lietuvoje komunistų centro komiteto nariai Edvardas Osarskis ir Daniel Šupnikov buvo pakeisti Moskvino ir Filipavičiumi. A.J. Sniečkus pasilikio šios srities pirmuoju sekretorium". Laikraščio išvedžiojimai, "Moldavijoje, Lietuvoje ir Buriat-Mongolijoje šie pakeitimai buvo padaryti ryšium su perdidelio tautiškumo išsiplėtimu šiuose kraštuose. Moldavijoje ir Lietuvoje nepatenkinamai pravedama kolūkinio programa taip pat galėjo turėti šioms valybam lemiamos reikšmės".

Susijungę antisovietinės grupės

Jūsų laikraščio korespondentas jau anksčiau rašė, jog lietuviai ir ukrainiečiai savo biuleteniuose nuolat reikalauja Vakarų valstybės įsijunginti bet kokios nedalomosios Rusijos esamą ir būsimą pavojų. Gal būtų tai padėję amerikiečių nuomonės kiti. Jiems padedant, Miunchen-

ne praėjusį mėnesį devynios antisovietinės grupės sudarė bendros kovos prieš šią tyranią programą. Šias grupes sudaro: ukrainiečiai, gruzinai, gudai, azerbaidžianiečiai, kazokai, kalmukai, Krimo totoriai, šiaurės kaukazičiai ir turkmenai. Jie sutartinai puolė baltųjų ir raudonųjų rusų imperialistinius siekius. Amerikiečių spauda dėl to rūpinasi, kad šitai nepaprastai sunkina rusų pabėgėlių įjungimą į bendrą antisovietinių grupių programą. Šios visos tautybės, kovojant ukrainiečiams, smarkiai atakavo George Kennan, "laikini pasitraukusį" State departamento pareigūną, dėl nuomonės palikti "Rusiją" nesuskaldytą. Ją jis neseniai buvo paskelbęs "Foreign Affairs" žurnale. Ukrainiečiai nepaprastai piktinasi Kennan palyginimu ukrainiečių su Pensilvanijos gyventojais JAV-bėse, esą toks pat skirtumas esąs tarp rusų ir ukrainiečių. Nemažiau buvo užpultas State departamento pareigūnas Jack K. McFall, kuris prieš keletą mėnesių taip gi tvirtinęs, jog Rusija neturėtų būti išskaldyta.

Konferencijų suktukas. Ir vi si laukia: Britas su amerikono laukia, kad Juozas baigs "spavėdoti" persą, Parjžiaus kon fer.—Gromyko, Kašmiro ginčo, sankcijų komit. ir 4 Didž. stalai tušti, Torquay konf.—ir k edės išneštos, Kanada laukia kanalo, japonas taikos sutarties.

I Torontiečius

Sveikame kūne — sveika siela.

Gyvenimą prieš 10 metų negalime lyginti su dabartiniu. Prisiiminę senus tėviškes laikus, jaučiame ir matome nepaprastų, kartu ir neįprastų skirtumų. Šis emigracinis gyvenimas nėra taip sklandus, kaip mes kartais pagyvodami ar nepagyvodami pasakome. Tų nesklaidumų esama per daug, kad nepastebėtume. Iš pergyventų tremties metų daug ko pasimokėme, prie įvairiausių sąlygų sugebėjome prisitaikyti ir, atrodo, pradėdami ir čia su aplinka apsiprasti. Tuo atveju lengviau pavieniam individui, bet kaikiurių organiz. veikla susiduria su įvairiais sunkumais bei nenugalimomis kliūtims, kurias pašalinti be visuomenės paramos ir bendradarbiavimo neįmanoma.

Šiame straipsnyje noriu atkreipti visų lietuvių dėmesį į vieną svarbiausią, gyvybiškiausią visuomenės dalį — į sportuojančią jaunimą. Jie čia yra visų užmiršti ir niekas nekreipia į juos bent mažiausio dėmesio. O juk tai mūsų tautos pasirėikimo šaltinis, jos idėjų, egzistencijos bei spalvų gynėjai bei garsintojai šiame svetimame krašte.

Toronto lietuvių sportuojanti

visuomenės dalis, mėgėjai, buvę sportininkai bei sportu besidomintieji yra susiję su Lietuvių Sporto klubu "Vytis", kuris veikia kaip atskiras vienetas ir jungia visas sporto šakas kaip ir įvairiausių pažiūrų sportininkus. Tai yra didis jų bei klubo įnašas į mūsų taip suirusį visuomeninį bendradarbiavimą. Pasakyčiau tai gryniasias PLB branduolys esamas ir būsimas. To kelio reiktų mums visiems laikytis. Užgrūdinę savo kūną, patobulinsim sielas ir rimčiau būsime pasirėngę asmeniniam gyvenimui bei savo tėvynės atdavimo uždaviniams vykdyti.

Visa tai ne vien sportininkų rūpesčiai bei uždaviniai. Jaunimui reikia ir visuomenės paramos, kad nepalūžtų dvasioje bei siekimuose. O ar Toronto lietuviškoji visuomenė gali tuo pasigirti? Iš patyrimo tenka pripažinti, kad mūsų visuomenė per daug sulindusi į savo asmeniną kiauštą, kad rastų vieną kitą valandą praleisti su sportininkais aikštėse, suteikiant jiems bent mažytę dalelę moralinės paramos bei prijaunimo. Kur dingo tie Lietuvos laikai, kada stadijonai lūždavo nuo žmonių gausumo? Ar mes nebe tie patys, kurie už kiekvieną laimėtą kovą tiek pergyvendavome, prijaunimo ir džiaugsmo reikšdavome? Kodėl visa taip pasikeitė, kai dabar mums to labiausia reikia?

Vienas gražus pavyzdys — Baltiečių sporto šventė. Latvių ir estų, nors jų tik mažytė dalelė, palyginus su mumis, buvo pilnutėlė salė, o lietuvių tik keletas sportininkų ir vienas kitas prijaunantis.

Ta pačia proga norisi paliesti mūsų reprezentantų — sportininkų bei klubo — išsilaukimo padėtį šiame krašte. Lietuvoj kuone visos sporto šakos rungtynių metu duodavo pakankamai pajamų aprūpinti žaidėjų aprangą bei kitomis priemonėmis. Kanadoje mūsų klubui tuo atžvilgiu kaikiuros demokratų grupės, su rungtynės pajamų čia neduoda, savų aikštinių neturime, savo tautos namų, ar kaip juos pavadintume, irgi neturime. Sales reikia nuomoti, mokant už valandą iki \$10 ar daugiau; sporto aprangą ir sportininkų draudimas kainuoja dideles sumas. Kad to viso reikia, negali būti ir kalbos. Tad klubas stengiasi savo finansus pagerinti visai ne su sportu susijusiomis priemonėmis bei būdais; kaip tai, ruošdamas įvairias pramogas, šokių, gegužinės bei koncertus. Čia ir kreipiuosi į visą mūsų visuomenę palaikyti mūsų pastangas sudaryti kuo geresnes sąlygas mūsų sportuojančiai visuomenės daliai.

Juk tai mūsų pačių reikalas ir garbė stebėti rungtynes bei sportininkus tinkamai apsirengusius bei techniškai pasiruošusius.

Kviečiu visus lietuvius nuširdžiai paremti mūsų sporto klubą, kurio eilėse yra Toronto ir net Ontario meistrų; ar tai neverta mums didžiulis ir ar tai neverta mums su jais pabendrauti, jų rungtynėse dalyvauti ir laimėjimais kartu pasidžiaugti? Kostas Lukošius.

Red. pastaba. Visiškai pritarėdami p. Lukošiaus šauksmui ir jausdamiesi turį pareigos veikti visuomenės nuteiktus lietuviškųjų interesų linkme, turime pastebėti, kad mūsų norai patarėnauti saviesiems sportininkams, garbingai nešantiems lietuviškąją vėliavą, iki šiol nesiekė ne dėl mūsų kaltės. Mums susidarė įspūdis, kad Toronto sportininkai patys izoliuojasi ir garsintis nenori. Tokias išvadas darome iš fakto, kad pakartotini mūsų susitarimai dėl sporto žinių teikimo trumpai tvėterė arba visai nerealizavosi. Ne paslaptis, kad pernai klubo išrinktas oficialus korespondentas po kelių numerių "TZ" toliau rašyti atsisakė ir rašė tik "NL". Šis faktas, be to, prieštaraui ir straipsnio autoriaus tezei apie sportininkų sambūrį kaip PLB prototipą. Autoriaus priminimas, kad pabaltiečių sporto šventėje buvę daug latvių ir estų, bet veik nebuve lietuvių, mums duoda progos priminti, kad mes ir apie jį nesame gavę jokių žinių, nei, kad ji bus, nei, kaip ji praėjo.

Mažosios Lietuvos Bičiuliai Toronte

Toronte Maž. Liet. Bičiulių D-jos skyrius įsisteigė praėjusių rugsėjo mėn. pabaigoj ir dabar, praėjus geram pusmečiui, galima įvertinti skyriaus veiklos vaisius. M. L. B. D-jos tikslas yra gilesnis Mažosios Lietuvos problemų pažinimas bei išpopuliarinimas jų visuomenėje, medžiagiškas paremimas mažalietuvių jų kovoje už išsilaukymą. Tose srityse ir buvo veikta, kiek sąlygos leido.

Mažosios Lietuvos klausimams studijuoti buvo surengta 3 viešosios paskaitos. Pirmą paskaitą iš M. Lietuvos istorijos skaitė Dr. Šapoka, o kitas dvi — apie Maž. Lietuvos kultūrinę kovą ir M.L. veikėjas — klaipėdiškis Dr. Anyšas.

Susipažinimui ir susiartinimui su Toronte gyvenančiais mažalietuviais, balandžio 29 d. buvo surengta arbatėlė, kurioj dalyvavo mažalietuviai, įvairių Torontoe veikiančių organizacijų vadovai, o taip pat svečiai iš Amerikos, Čikagos MLB D-jos valdybos atstovas p. J. Mašiotas. Buvo pasakyta graži kalba ir sustiprinti ryšiai tarp Maž. Liet. Bičiulių.

Didesnis D-jos rūpestis buvo nepasiturinčių mažalietuvių šelpimas.

Pirmiausia, pr. metų gruodžio mėn buvo padaryta rūbų rinkliava, kurios metu surinkta 1670 sv. vertingų rūbų ir avalynės. Tų rūbų supakavimas ir išsiuntimas Vokietijon kainavo \$150. Pasistatęs rūbais galima bus pilnai apręgti 50 vyrų, 100 moterų ir 100 vaikų. Sudarius daugiau lėšų, pradėta siųsti atskirioms mažalietuvių šeimoms maisto ir rūbų siuntinėliai (10 sv. maisto ir 8 sv rūbų). Viso pasiūsta 35 siuntinėliai, iš kurių 2 pasiuntė savo lėšomis D-jos nariai p. Traškevičius ir p. Banelis, ir 2 siunt. "Dainos" grupė.

Čia malonu pastebėti, kad "Dainos" grupė, turėdama daug savo šelpiamųjų, kuriems šimtus siuntinių, išsiunčia, neatsisako, padėti ir mažalietuviams. Torontoe MLB D-jos šelpiamieji mažalietuviai (50 žmonių) beveik visi gyvena Šlezvigi-Holsteino provincijoje, jie vieni iš kitų sužino apie veikiančią D-ją ir atsiunčia graudingus laiškus, prašydami pagalbos. Kaikurie iš jų, silpnai lietuviškai bemokėdami, parašo vokiškai, kad esą tikri lietuvninkai, o Lietuva, tai didvyrių žemė. Tokie, ekstra prašytojai, pagal valdybos nutarimą yra patenkinami. Jiems pasiunčiama "Care" siuntinėliai — 10 sv. taukų. Viso pasiūsta 15 "Care" siuntinių.

Mūsų patriarchui Dr. Vydūniui pasiūsta specialus vegetarinio

Padėkite mums padėti

Tautos ateitis yra priaugančios kartos rankose. Joks politikas, nors jis būtų ir taip išmintingas, negali garantuoti tautai šviesios ateities, jei žus jos jaunimas. Tai buvo gerai suprasta, kai lietuvių tauta dėl savo mokyklų kovojų prieš caro valdžią ir kai kaizerio laikais peticijomis buvo protestuojama prieš Mažosios Lietuvos mokyklų pavertimą germanizacijos įrankiu.

Svietimo reikšmė taip pat buvo gerai suprasta nepriklausomybės laikais. Su entuziazmu buvo imtasi mokyklų tinklo praplėtimo, kurio darbo vaisiais mes šiandien galime pasigėrėti. Turime naują kadra inteligentijos, galinčią stoti ten, kur ją tėvynė pašauks.

Lietuvių mokslo troškimų nenulopino ir mūsų tautos nelaimės. Tuoj po karo, susibūrus lietuviškas bendruomenes, stovyklose įsisteigė lietuviškos mokyklos ir gimnazijos. Ir vėl eita su entuziazmu prie darbo. Nors truko tinkamų patalpų, knygų ir reikalingiausių mokslo priemonių, tačiau idealizmas ir troškimas šviesos nugalėjo visus sunkumus. Mokytojai neklaušė, koks bus atlyginimas, o mokiniai užmiršo alkį ir nejuoto šalčio. Tas darbas nebuvo be vaisių. Nemažas skaičius lietuviško jaunimo, baigęs tremties gimnazijas studijavo ar net baigė universitetus.

Vykstant emigracijai ir IRO nutraukus tremtiniais globą, turėjo baigtis šis taip gražiai pradėtas darbas. Gimnazijos ir mokyklos buvo uždarytos.

Nors daug lietuviškos jaunomenės išsiklaidė po visą pasaulį, tačiau didelis skaičius dar yra Vokietijoje ir dėl įvairių priežasčių tures ten palikti. Kyla klausimas, kas bus su jais? Kas bus su tuo, ypatingai Mažosios Lietuvos, jaunimu, kurį tėvai yra priversti leisti tik į vokiškas mokyklas? Kaip juos išlaikyti mūsų tautai?

Su tokiais ir panašiais klausimais susidūrusi Vokietijos LB Kr. Valdyba pasistatė vieną iš didžiausių uždavinių — išlaikyti bent vienintelę lietuviškąją gimnaziją Vokietijoje. Tai kilnus ir garbingas užsimojimas. Žinoma, tas nepriklausomai vien tik nuo tam darbu pasišventusių žmonių. Nežūtenka, kad mokytojai dalinasi kuklia alga, neužtenka ir mokinių užsidedimo mokytis.

Supratus didelę atsakomybę prieš mokinius ir tėvus, tiek Krašto Valdybą tiek gimnazijos vadovybę nuolat spaudžia rūpesčiai — kaip ilgai pasiseks gimnaziją išlaikyti. Beliko vienintelė išeitis, kreiptis į pasaulio lietuvių ir prašyti pagalbos. Ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija buvo prašoma prisidėti prie šalpos darbo — išlaikyti dvi gimnazijos klases, kuriose daugiausia yra mažalietuvių vaikai. MLB D-ja tuoj ėmėsi iniciatyvos ir reikalo svarbą suprantančių lietuvių aukomis bent dalinai galėjo savo pažadą ištesėti. Kadangi šalpa yra nuolatinė, tai ir MLB D-ja neuiliusta apeliuoti į mūsų tautiečių širdis — padėti mūsų jaunimui Vokietijoje.

Vasario 16-tosios Gimnazija yra ta salėlė, kur dar galime atgaivinti ir išsaugoti bent dalį mūsų jaunų, taip naikinamų tautos daigų Vokietijoje. Priklausys nuo mūsų, ar mes ją sutvirtinsime, nes numojus ranka ji taps nuplauta.

Mes visi sunkiai uždurbame savo centą, tačiau neužmirškime, kad esame vienos šeimos nariai ir kiekvienas savo vietoje kovotojai už tos šeimos geresnę ateitį. "... Mes stengiamės visomis jėgomis priartinti tą vėlandą, kada brangioji mūsų tėvynėje laisvės varpai suskambės. Tuomanome jums nors dalinai atsiilygti už tas pastangas ir aukas, kurias atliksite dėl mūsų..." rašo mums Lietuvių Vasario 16-tosios Gimnazijos direktorius savo bei mokinių ir mokytojų vardu.

Turėdami tai prieš akis, įvairių progų metu pagalvokime, kaip galėtume mūsų gimnazijos jaunimui Vokietijoje padėti. Ar negalėtume iš įvairių parengimų jiems skirti bent keletą dolerių? Ar negalėtume daugiau kas iš mūsų apsidėti kukliu mėnesiniu mokesčiu ir pan. Ar nebūtų praver-tus pagalvoti, kur dar steigti šalpos draugijas ir pritraukti platesnę mūsų tautiečių masę prie to kilnaus darbo? Tat pažindami mūsų tautiečių geras širdis ir šiandien jį juos kreipiamės:

Padėkite mums padėti!

Visais piniginiiais MLB D-jos reikalais prašoma kreiptis į D-jos įždininką sekančiu adresu: A. Lymanas, 7116 Cartier Str. Montreal, P. Que.

MLB D-jos LCV-ba.

Amerikiečiai smarkiai kritikuoja "Voice of Amerika"

JAV spaudoje nuolat pasirodo žinios ir straipsniai, kuriomis užsiuolama "biurokratija ir beplaniskumas" taip svarbioje institucijoje. Šitos kritikos išdavijoje kongresas "nupiove" 90% administracijos prašomo fondo. Paskutinėje savaitė, NYT pranešė, jog perėmus visą šios institucijos vadovybę buv. pasekretoriui Barrett, kongresas net sutiktų iš naujo pasvarstyti State Departamento prašomą "Voice of Amerika" pinigų sumą.

Lietuviškoji programa greit bus praplėsta į 30 minučių transliaciją. Kolkas dar nėra lietuviškosios programos oficialaus vedėjo, kas labai kenkia šios informacijos įstaigos darbui.

mojo susirinkimo aprašymo matyti, kad tenai dalyvauja patys žymiausi žmonės, kaip Sidzižkauskas, Zalkauskas, Šmulskėty, Dr. Nasvytis, o pas mus Torontoe visuomenės smetonėlė laikosi nuošaliai, nors Maž. Lietuvos problemos yra svarbios visiems lietuviams

P. L.

IŠ PAVERGOTOS TEVYNĖS

Veda ALMUS

LTSR komunistų partijos dauguma sekretorių rusai

Gal Draugas Yla paaiškintų kas per dalykas, jog lietuviai Stalinas nepasitiki. Ar kartais ir jam neparūps kodėl iš keturių Klaipėdos sekretorių yra Drg. Arsenijevs, drg. Gerulaitis, drg. Semionovas, drg. Valisilovs. Kodėl Radviliškyje visam gyvenimui vadovauja drg. Polzunov, Razin, Dubovik? Kodėl Druskininkuose kompartijos įstaigoje tik šios pavardės: drg. Jurkian, Dorosenko, Slavenski, Savsenko? Ar kartais gal ir teisingai, amerikiečiai baiminasi vietų komunistinės paideklės tik rusiškąjį imperializmą skorpioną ropojant?

Pagriežtėjo Sovietų anti-amerikoniškos propagandos tonas

Kaip matyti iš sovietinės spaudos, LTSR, sovietai suintensyvino priešamerikonišką propagandą. Kiekvienas žodis, liečiantis šią temą, būtinai turi pasitaikyti: "tai vis anglo-amerikoniškųjų karo kurstytojų nauji nusizgimai". Visuose laikraščiuose, pradedant "Sovietiskaja Litva", baigiant "Valstiečių Laikraščiu", kiekvieną savaitę telpa milžiniški prieš amerikonus rašiniai.

"Voice of Amerika" lietuviškosios transliacijos metu Vilniaus radijas retransliuoja Maskvos žinias ir programą. Prieš jį nuo 18.15 duodama programa vaikams, taip pat rusų kalba. Dažniausiai lietuviškoji "Vilniaus" programa būna baigiama šeštą valandą vakare.

Dėmesio "Laisvės" ir "Liaudies Balso" rašytojams

"Tiesa" paskelbė konkursą apsakymui. Nemažesniai kaip 15 pusl. Premijos paskirta 9.000 rublių. Siūlome būtinai ką nors parašyti iki liepos mėn. Kritikai bus "lietuvių". Šimkus, Guzevičius, Močiūnas, Reimeris, Sluckis, Roda. Būtinai reikia pridėti gyvenimo aprašymą (tik susimildami nerašykite apie savo namus ir karus) ir panašūs priedėliai. Temos labai plačios: "Lenino-Stalino partijos vadovaujamų tarybinės liaudies kovos už komunizmą įkūrimą mūsų šalyje; tarybinį žmonių kūrybinį darbą kovojant už laisvę ir taikos sukūrimą visame pasaulyje; kova prieš Ameriką — Anglijos karo kurstytojus. Rusų tautos parama lietuvių tautai; kapitalizmo liekanų žmonių samonėje nugalejimas ir tt. Jei kuris "patriotas" laimėtų, mūsų laikraštis idės jo nuotrauką ir paskelbės šį pasaulio stebuklą.

Cholodilin siunta

Inž. S. Cholodilin, LTSR Žemės ūkio ministerijos MTS valdybos viršininko pavaduotojas, pasibaigėsi siunta, jog štai čia pat reikia traktoriams išeiti į laukus, o daugumoj kolchozų jie dar ne nepradėti remontuoti, o kur atremti, tai pirmą dieną vienonėje vietoje iš 14 pagedė net penki. Jis paminėjo tik du MTS kolchozų skyrius, kurie laiku traktorius sutvarkė — Zarasų ir Baisogalos. Esą LTSR veikia virš 120 tokių stočių.

Išdrįso skustis...

P. Jalmokas LTSR spaudoje iškėlė lietuvių kalbos cinišką darymo faktą — jis perspausdino "TSR Ryšių ministerijos įgaliojimo valdybos prie LTSR ministrų tarybos" laisvą: "Nurodytą sumą pervestė į Valstybinį Banką ryšių ministerijos įgaliojimo paimti 7 dienų. Neužmokėjus nurodytu laiku, rūšių telefonas bus išjungtas. Viršininkas Bugateris".

"Draugija Lietuvos TSR gamtai pakeisti ir saugoti"

Šitokio keisto pavadinimo draugija buvo įsteigta kovo mėn. Į jos organizacinį komitetą išrinkti: prof. Ivanauskas, drg. Bergas, prof. Valius ir kit. "Draugija" nusibrezė uždavinį plačiai propaguoti stalininį planą Tėvynės gamtai pakeisti ir jos gamtiniais turtams gausinti. Komentarus paliekam skaitytojams.

Pabaltijo vadovai

"The Baltic Review" Nr. 217-17 skelbia, kas šiuo metu Pabaltijy yra sovietiniai aukščiausi vadai. Estijoje — gen. maj. K. A. Allikas, adm. N. M. Charlamovas, pėst. gen. maj. G. F. Bystrikovas ir aviac. gen. maj. B. L. Petrovas, 1948-49 m. dirbęs Amūro laivyne. Gen. maj. L. J. Vaghinas iš sovietų okup. pajėgų R. Vokietijoje perkeltas taip pat į Estiją drauge su kap. Zavlėvu, kuris apdovanotas Lenino ordinu, veikia drauge su MVD. Latvijoje svarbiausi karo vadai yra Rygoj sov. herojus J. Ch. Bagriamans, Pabaltijo karo apygardos vyr. ginkl. jėgų viršininkas, jo padėjėjas — Liepojoj reziduojąs gen. leit. V. F. Gerasimenka, Griuvoje gen. leit. A. V. Muchinas, netikėtai vas. 23 d. Sovietų armijos metinių progą, Rygos operoje pasakęs kalbą. Lietuvoje siaučia gen. leit. VI. R. Vaskevičius, Pabaltijo karo apygardos štabo viršininkas, ir gen. maj. Lapkinas, naujas politruko šefas, pakeitęs gen. maj. Guliajevą. Estija ar tik nėra jau prijungta prie Leningrado karo apygardos.

Prof. Pr. Mažylis — agitatorius

"Tiesoje" kovo 29 buvo paskelbtas jo straipsnis "JAV imperializmas — pikčiausias tautų priešinys". Gerbiamas gydytojas, už pagalbą gimdyne dažnai ešes iki 500 litų, ir turėjęs Kaune didžiausius namus, tvirtina, jog visos Lietuvos nelaimės išplaukia iš JAV. Pirmojo karo nelaimės irgi buvusios JAV imperialistų padarinys. 1918 metais Tarybų Lietuva buvo sugniuždyta Amerikos — Anglijos — lietuvių buržuazijos bendrų jėgų talka. Imperialistinių kariuomenių vadai liepė vokiečiams ginti Lietuvą nuo tarybinų karių... Priartinant Antantės vadovams lenkai atėmė Vilnių, tik sovietai visada laikė Vilnių Lietuvos sostine. "Lietuva valdant buržuazijai darbininkai būdavo išnaudojami, Lietuva buvo paversta Amerikos pusiau kolonija... JA V-bių kapitalistai, užpuolę taikiai Korėjos respubliką, pėrėjo prie tiesioginių agresijos veiksmų prieš Kinijos liaudies respubliką... Mažylio gražbylystė stebina. Ir pirmosios okupacijos metu šių eilučių autoriui teko girdėti jį, niekieno neverčiamą, nemažiau liaupsinantį Stalina.

Prokuroras skatina skundus

G. Bacharov, "2-os klasės valstybinės justicijos patarėjas, Lietuvos TSR prokuroras" balandžio mėnesio "Tiesoje" skatina skaitytojus nuo daugiau siųsti valdžios įstaigoms skundus, jei jie kur mato "neteisybę". Kiek naujų aukų Volgos kanalo statybai!

Tai informacija

"Sov. Litva" rašo: "Mūsų krašte padarytas galas neturtui, be-tiesiškumui ir nedarui. Sovietų žiūrininkai, grįžę iš užjūrio kelionių, pasakoja, kad D. Britanijoje minios alkanų žmonių visą laiką renkasi prie sovietų laivų, prašydami duonos. Gavę jos, badaują angliai sušnabžda tik vieną padėkos žodį: "Stalinas". Ką pasakys angliai, pasiskaitę tokią "informaciją"? Panašius "tikslų pranešimų" apie "badą" Švedijoje ir Olandijoje buvo ir kituose sovietiniuose leidiniuose.

Docentas Petras Vasinauskas — mokslų kandidatas

Kovo 13 d. Žemės ūkio Akademijoje Kaune, Kėstuciu g. 15 (buv. Žemės ūkio Ministerijoje) šis docentas gynė temą "Žemės derbimo būdai pagal Dotnuvos Bandymų Stoties 1924-1951 metų duomenis". Kažin ar po kurio laiko jo neapsaus ir nepervertės muštis ir krūtine dėl "klaidų", kai panaudojo buržuazinių laikų duomenis?

Panašu į teisybę

A. Ivanauskas tarybinėje spaudoje nurodo, kad "Kauno Politechnikos studentas galima sakyti ir Maskvoj, ir Urale, ir Vidurinėj Azijoje (kitai Sibire), ir Ukrainoje... Jie ten esą siunčiami "praktikuotis", kaip tai J. Zadeikaitė į Maskvą, P. Varnele į Leningradą, A. Zikaraitė į Jaro-slavlį. Argi jau nėra, kur lietuviams mokytis tėvynėje? Ar taip jau viską driskiai apėdė?

Winnipeg, Man.

Steigiamojo seimo minėjimas Gegužės 20 d. WLBendruomenė paminėjo Lietuvos steigiamojo seimo istorinę datą. Paskaitą skaitė P. Liaukevičius. Meninę programą dalį išpildė K. Strikaitis, padainuodamas solo dvi daineles; P. Šopaga pagrojo akordeonu operų popurį, tautinių šokių grupą pašoko du šokius.

Ta pačia proga įvyko LBendruomenės susirinkimas, kurį pravedė kultūros reikalų tvarkytojas J. Cinga.

Sidabrinis jubiliejus

Vladas ir Pranė Steponavičiai, senosios kartos lietuviai, gegužės 19 d. atšventė savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Iškilmingas banketas jiems pagerbti įvyko Lietuvių klube, dalyvaujant dideliui skaičiui svečių. Banketui vadovavo V. Dabaras, organizavo J. Mikalauskas su tartininkais.

Jubilatai susilaukė daug gražių ir nuosirdžių sveikinimų, kurių tarpe sveikino vietos klebonas kun. B. Mikalauskas, OFM. Buvo įteikti daug vertingų dovanų, kurios jubiliatų sužadino iki ašarų. Po banketo sekė pasilinksminimas.

Romanas Michalauskas ir p-lė Alma Simonaitytė gegužės 24 d. priėmė moterystės sakramentą. Vestuvių banketas įvyko p.p. Pangonių namuose.

J. Garšva.

Pasiruošimai birželio 14 d. išvežtųjų minėjimui eina pilnu tempu. Išrinktas kelių tautybių vykdamosios komitetas, į kurį įėjo pirmininkas — p. J. Cinga, lietuvių atstovas, vicepirmininkas — p. Janovskis, ukrainiečių atstovas ir sekretorius — p-lė Ozolinė, latvių atstovė. Taip pat išrinktas rezoliucijų ir propagandos komitetas.

YMCA suruoštame tautų festivalyje lietuvių pasirodė gegužės 25 d. Lietuvių taut. šokių grupė pašoko "Rugelius" ir "Kalevį". Šokiams grojo P. Stonkus.

Gegužės 27 d. Šv. Povilo kolegijos koplyčioje pirmos Šv.

Naujienu būbfninkas iš Winnipeg

"Naujienu" publicistas iš Wpg. Jurgis Januška dažniausiai pyksta ant tų, kurie eina į bažnyčią, tiki į Dievą, pripažįsta poečių ir galvoja ne taip kaip jis. Pasukiniame savo rašte jis nenukrysta nuo savo temos, tik ją skystai nudėsto ir išėjo tik barščiai...

Kalbant apie Wpg. lietuvių gyvenimą reikia pastebėti, kad čia tvarkomasi visai demokratiškai. 1950 ir 1951 m. B-nės valdybos buvo išrinktos visai demokratiškai slapto balsavimu ir be jokių "policinių priemonių".

Dėl 1950 m. valdybos vadovavimo juk galime būti ne vienos nuomonės ir visiems valia ją pareikšti. Demokratinės bendruomenės kiekvienas turi teisę ir net pareigą būti renkamui, rinkti ir daryti teisingas pastabas net aukščiausiam valstybės atstovui. Asmenys, išėję demokratiškų organizacijų darbo stažą nebijo kritikos.

1951 m. dviems pirmiesiems B-nės susirinkimams pirmininkavo p. Jurgis Januška ir jo pareiga buvo išreikšti buv. valdybos pirm. ir kt. veikėjas padėką už nuveiktus darbus. Kodėl jis to nepadarė, neaišku, bet mandagumas būtų buvęs vietoje. Barti už nepareikšimą valdybai padėkos tuos, kurie jos veiklai darė priekaitį, juk netikslu.

Aukščiausiai J.J. straipsnio tonas pakyla kalbant apie "parapijinius". Tiesą pasakius, Wpg. nėra dar jokios lietuvių parapijos, nei jos komiteto. Yra tik Lietuvių Kat. Misija su dviem vadu. Tačiau Wpg. parapijiniai nesikrato bet kokio visuomeninio darbo ir demokratinio 1950 ir 1951 m. rinkimuose visos bažnytinės komitetas yra išrinktas ir B-nės darbo organus: 4 valdybą ir 1 parengimų komisiją. J.J.

Dr. N. J. Neufeld

Gydytojas ir Chirurgas
612 Boyd Building
Tel. 925069
Rezid. 1102 Wolseley Ave.
Tel. 34222
Winnipeg, Man.

Komunijos priejo: Demereckaitė, Malinauskas A., Kriščiūnas Ar., Matulionis Mrg. ir Radzevičius Algirdas. Katekizacijai vaikučiams atliko kun. Mikalauskas, OFM.

P. Pauplys, ilgą laiką Wpg. buvęs nuosavybių pardavimo agentu, dabar pardavė savo namus ir išvyksta į Torontą, kur taip pat mano biznauti. Wpg. jis buvo KLS-gos nariu ir valdyboje. Paskutiniu laiku buvo KL B-nės pirmininku. Wpg. lietuvių naujieji ateiviai labai gaili jo netekdami, nes jis juos visur ir visuomet užtardavo ir kuo galėdamas padėdavo. Naujoje vietoje jam linkima geriausios sekės ir dar didesni uolumu prisidėti prie lietuvių visuomeninio gyvenimo pagyvinimo. Jam išvykus Wpg. lietuvių klube vėl sumažėjo naujųjų ateivių gynėjų eilės.

Paskutiniu laiku namus perkio Balbunai, Malinauskai, Noliai, Aidžaliai ir Strikaitis.

LOK iš Montrealo prisuntė WLB-nės skyriaus vadovybei registravimo korteles. Lietuvių registracija netrukus bus pradėta. Kartu numatoma praveisti rinkliavą Tautos Fondui. B-nės skyriaus valdyba Tautos Fondo pinigų rinkimo reikalams paskyrė valdybos narį p. Liaukevičių Povilą.

Padėka

Suruošusiems mums didelę staigmeną — mūsų 25 m. vedybinės sukakties progą, visiems mielams kaimynams, giminėms, komitetui: pp. Gudžiūnams, Dabarams, Vidrikams, Mikalauskams, Monkevičiams, Bukauskui, Lenieniui, Ginkuvienei, Zavadskienei, Pranėvičienei, Jasilionienei; taip pat visiems dalyvavusiems, krikšto dukteriai Viktorijai ir sūnui Walteriui už gėles, torontiečiams Jarams ir Urbanams, Matusow (Hudson, Ont.) už šaukų pokylį ir vertingą dovaną, kurios liks mums minty amžinai, tariame nuosirdų lietuvišką aciu.

P. ir W. Steponavičiai.

nemėgstami parapijiniai visais laikais yra pirmuose darbo baruose ir nudirbę yra daug daugiau kaip tie, kurie vienija "visų šalių proletarus". Tie rinkimai parodo, kad Wpg. "parapijiniai" yra daugiau kaip kad jų suskaito ant savo rankų pirštų J.J. Rezultatai nepatinka jam ir jo draugams. Taurūs senieji lietuviai ne tik Wpg., bet taip pat visose Kanadoje yra nenuilstę bendradarbiai organizacijose, ką parodė ir 1951 m. Wpg. B-nės sk. valdybos rinkimai. Iš 7 valdybos narių 3 buvo senieji lietuviai, iš jų tarpo buvo pirmasis valdybos pirmininkas ir dabartinis.

Tie, kurie prie tautinių lietuvių organizacijų neprisidėjo, žiūri į Maskvos Kremliaus pusę ir laukia kada iš ten pradės skristi kepti karveliai, žadami per Bimbos, Pruseiko ir Ylos propagandinę makalynę.

Diktatūrų istoriją J.J. turėtų pastidijuoti. Ar Stalinas su Hitleriu yra mažiau išūdę "parapijiniai" vien tik už žodį Dievas? Rusijoje bedievybė yra visai užgnaizūti bet kokį religijos praktikavimą. Baisiausieji betkurių žiaurumų laikai nublėsta prieš Stalino žiaurības. Dabartinė Ispanijos diktatūra yra palaima palyginus su dalelyte bolševikinės. Demokratams nei viena diktatūra nepriimtina ir nepateisinama.

Taigi, būnas pasirinktas blogas, nekoks ir būbininkas. St. Bužokas.

WELLAND, Ont.

Birželio 14 minėjimas

KLB Wellando ALOKas rengia birželio 17 d., sekmadienį, "Birželio 14" minėjimą Wellande. Minėjimas prasidės 10 val. ryto pamaldomis St. Mary's bažnyčioje salėje. Po pamaldų ten pat paskaita ir meninė dalis. Wellando ir apylinkės lietuvių malonai prašomi dalyvauti pamaldose ir minėjime. Wellando ALOKas.

Joninės

KLB Wellando ALOKas birželio 23 d., šeštadienį, rengia Welland, vengrų parke Port Robinson Rd. (1.5 m. į rytus nuo Wellando) naktinę Joninių gegužinę — pikniką.

Gegužinės metu gros Hamiltono lietuvių orkestras "Aidas", veiks turtingas bufetis ir kitos idomosios programos dalys, Jonų pagerbimas ir pan.

Wellandas maloniai kviečia tautiečius atsilankyti į tradicinę Joninių gegužinę susitikti daug pažįstamų bei draugų iš Amerikos ir Kanados, pasiklausyti gražios muzikos, pasidžiaugti gamta ir atšvęsti Jonines Wellande.

Nepalankus oras gegužinės nesutrukdys, nes yra įrengta specialiai gegužinėms daryti salė kuriai bus naudojamas.

Wellando ALOKas.

IŠ LIETUVIŠKOJO PASAULIO

Ištikimajį Dievo Tarną ir nepailstantį lietuviybės kovotoją,

Prelatą Joną Balkūną,

25 metų kunigavimo sukakties proga nuoširdžiai sveikina

"Tėv. Žiburių" Leidejai ir Redakcija su Administracija.

JA VALSTYBES

Prelatas J. Balkūnas, Maspecho parapijos klebonas, žymus pamokslininkas ir visuomenininkas, gegužės 30 d. šventė savo 25 metų kunigystės sukaktį. Specialus komitetas surengė minėjimą — iškilmingas pamaldas ir bankietą.

A. Vanagaičio kapo paminklas Čikagos Sv. Kazimiero kapinėse atidengtas gegužės 30 d.

"Draugo" konkurso "Ryškioji asmenybė" daviniai busia paskelbti šiomis dienomis.

"Help free Lithuania" — tokio šūkio atvirutes su Vyties piešiniu ir tautinėmis spalvomis išleistas Čikagoje. Adreso pusėje yra įrašas: "Please help in any way you can to restore to the Lithuania Nation and its people the freedom which is rightfully theirs".

Lietuvių aukos Korėjoje

Kadangi daugelis Amerikos lietuvių pakeitė pavardes ir žydiškas arba anglosakias bei lenkiškas, sunku susidaryti tikrą vaizdą, kiek lietuvių yra Amerikos ginkluotųjų pajėgų nuostolių sąrašuose. Paskutinio mėnėsio

Vancouver, B.C.

Su gražiuoju gegužės mėnesiu į naują šeimos gyvenimą pirmą pasiruošimo žingsnį — ką tik iš atostogų Čikagoje grįžus — padarė p-lė Dangulė Silingaitė su p. Radzevičium, sužadėtuomėmis. Abu pavyzdingi tautiečiai, uolūs kat. spaudos rėmėjai ir skaitytojai. Neabejotina, juodviejų kuriamoji sąjunga bus pavyzdžių kitiems.

Kelioms kitas Kanados vietovės išvykus ir kitoms čia vietoje ištekiėjus, mūsų kolonijoje teliko dvi mergužėlės-lelijėlės. Tuo tarpu kavalieriai, kurių net iki dvidešimt priskaitome, labai susirūpinę ir karts nuo karto priversti pagalvoti apie rytus: Torontą, Windsorą.

Prieš dvi savaites vilnietis Alfonsas Jakovickas vedė p-lę Mariją Kronstein, iš Jugoslavijos, vokiečių kilmės.

LONDON, Ont.

Susiorganizavo Londono lietuvių moterys

Gegužės 27 d. Londono lietuvių moterys pp. Statkų salėje turėjo susirinkimą. Iš Otavos atvykus Dr. Sidlauskaitė skaitė labai įdomią paskaitą. Aptarusios organizacinę reikšmę, Londono lietuvių moterys įkūrė Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos skyrių ir išsirinko valdomuosius organus.

Sėkmės naujai ir jau penktąjį Londono lietuvių organizacijai.

L. E-tas.

Tautiečio nelaimė

Rodney turis gražų tabako ūkį, Povilas Skuja praėitį šeštadienį atvyko pas pažįstamus į Londoną. Eidamas per gatvę buvo greitosis pagalbos automobilio permuštas ant žemės ir pervaziuotas. Sulaužyta ranka ir koja. Tuo pačiu automobiliu buvo ir ligoninę nugabentas. Pažymėtina, kad P. Skuja tik prieš savaitę buvo grįžęs iš ligoninės, kur ilgesnį laiką gydėsi.

VOKIETIJA

VLIKe vietoje išvykusio į JAV A. Siliūno LLKS atstovauja "Tremties" redaktorius S. Miglinas.

J. Valaitis, atšaukiamas BALF atstovas Vokietijoje, Schleisheim atsiveikins su pabaltiečiais, važiuodamas su savo įpėdiniu Zunde, per auto katastrofą susižeidė.

Džiovininkų tremtinių sutiko dar priimti Šveicarija ir Švedija. Pirmoji priims dar 40-50 ligonių, be šeimų, o Švedija — 100 džiovininkų vaikų ir dar po 2 šeimos narius.

Vasario 16 d. gimnazija Diepholze mokslo metus baigė su Velykomis, turėdama 95 mokinius. IRO būstinė Amerikos zonoje persikėlė į naujas patalpas, tad jos adresas naujas: IRO US-Zone HQ, Muenchen, Prinzregentstr. 28.

Istrigusias emigracijos bylas tikrino kažkokia amerikiečių komisija, dirbanti visiškai slapta ir tuo tarpu dar nepaskelbusi jokių savo darbo vaisių. Tik kalbama, kad iš Ludwigsburgo pereinamojo stovykloje istrigusių per vieną trečdalį esą praleisti emigrantai.

JT Komisarą Pabėgėlių Reikalams, kuris pradės veikti IRO baigus savo veiklą, lankėsi Vokietijoje, kur tarėsi su okupaciniais komisarais ir vokiečių įstaigomis pabėgėlių reikalais.

Tremtinių Bankas — Vertriebenen Bank, AG, Bonn — iš IRO gavo 1,5 mil. DM ir dalina paskolas iki 8-000 DM atskiriems asmenims ar šeimoms ir iki 50.000 bendrovėms ir kooperatyvams. Paskolos duodamos 16 metų imant 2,5% per pirmuosius 5 m. ir po 5% per likusį laiką. Kadangi IRO įneštoji suma nėra didelė, tai paskolomis galės būti apripintas nedidelis tremtinių skaičius. Vokietijos LB Krašto Valdyba paskelbė nurodymus, kaip bankui rašyti, norint pateikti į paskolos prašancijų eilę. Taip užsiregistravusieji gaus paskolos prašymų blankus, kuriuos užpildę kreipsis į sau artimiausią vokiečių banką, atstovaujantį toje apylinkėje Tremtinių Banką.

Pinneberge šiuo metu yra 62 lietuviai, išskyrę prie anksčiau profesorių gyventų "Vilniaus rūmų".

Tremtiniai į JAV armiją verbuojami specialiose būriuose Niurnberge, Ansbache, Erlange, Schwabache, Grafenwoerche, Bamberg, ir Bayreuthe.

IRO vėl pravedė tremtinių skringimus ir visus, kurie negalės emigruoti, pervedė į vokiečių ūkį. Taupumo sumetimais IRO atleido visus antros eilės tarnautojus tremtinius, palikdama tik I eilės tarnautojus, kurių tarpe tremtinių nėra.

Sukūrusius ateitininkišką šeimą, BIRUTĘ APANAČIČIUTĘ ir vet. gyd. BRONIŲ ZNOTINĄ, širdingiausiai sveikiname ir linkime Aukščiausiojo palaimos bendrume ateities kelyje.

Hamiltono ateitininkai.

Sudbury, Ont.

Motinos dienos minėjimas

Sudburio lietuviai Motinos dieną minėjo gegužės 27 d. Kristaus Karaliaus salėje. Iš ryto gausiai susirinkę tautiečiai meldėsi už savo motutes. Vakare toje pat salėje įvyko meninė minėjimo dalis. Paskaitą skaitė bendruomenės pirm. R. Bagdonas. Po paskaitos sekė montažas "Lietuvė motina". Montaže dalyvavo: A. Staškevičienė, L. Remikienė, R. Bagdonienė, M. Žižienė, I. Semaškienė, A. Poderytė ir N. Indriulaitytė.

Montažą paruošė Al. Juozaitis, režisavo — A. Semaška. Vyrų sekėtas: A. Kusinskas, J. Dženkaitis, A. Semaška, P. Jutelis, R. Bagdonas ir Al. Juozaitis padainavo keturias dainas.

Lenciūgėlių pašoko: I. Semaškienė, R. Bagdonienė, M. Žižienė, A. Poderytė ir N. Indriulaitytė. Čigonų šokį šoko: I. Semaškienė, A. Bagdonienė ir L. Remikienė.

Po minėjimo buvo šokiai. — Birželio 3 d. lietuviams vaikučiams bus Pirmoji Komunija.

J. V.

Parduodant ar perkant namą mielai Jums patarnausiu!

Zinau lietuvišką skoni ir norą. Galiu sudaryti paskolas. Veltui suteikti informaciją apie parduodamus namus, paskolas, bižnį ir tt. Jūsų patarnavimui

VACYS VASILIAUSKAS

skambinkite telef.: LA 4817, LA 5804, LO 7871

933 Bloor Street West

(1 blokas į vakarus nuo Ossington Ave.)

J. Green Real Estate

Kinų žygis į Tibetą baigtas

Apie įvykius Tibete ilgai nebuvo jokių žinių. Buvo tik žinoma, kad kiniečių kariuomenės žygis nepasisekė, kad Tibetą apgynė ne jo kariuomenė, bet gamtos jėgos, kurių Kinijos kariuomenė neįveikė ir krašto užimti nepajėgė. O tas kraštas maždaug lygus Vokietijos ir Prancūzijos dydžiui. Buvo žinoma, kad Dalai Lama iš Lhasos pabėgo į Indijos pasienį ir kad su Kinija vyko derybos.

Pagalau gegužės 27 d. Peipingo radio paskelbė, kad derybos baigtos ir pasirašyta sutartis, kuri praktiškai reiškia Tibetą priėmimą Kinijos militarinių kontrolės ir kartu užsimojimą Tibetą padalinti į dvi da-

lis — Dalai Lamos ir kinų komunistų globojamo jo varžovo Pančėn Lamos.

Sutartis Tibetui pripažįsta laisvumą, t. y. tam tikrą budizmo rūsį, atseit ir visą iki šiolinę santvarką, garantuoja net, kad nebus baudžiami jokie "imperialistų bei Kuomintang", t. y. kinų nacionalistų "kolaborantai", bet pripažįstama komunistinės Kinijos kontrolė, kuri bus vykdoma per karines įgulas. Atseit komunistinei Kinijai nepasisekė parblokti Tibetą vienu smūgiu, tai bandys jį paimti savo valdžios laipsniškai, nors sutartyje sakoma, kad vidaus reformas patį Tibetą valdžia vykdydysianti laisva valia.

Dėmesio!

Surenku — superku įvairių spalvotų metalų bei kitokį netinkamą laužą Toronto miesto ir apylinkės ribose. Pav., gali būti: senos krosnys, vandens linijos, kranai, vario, švino, cinko, aliuminijaus ir kt., mašinų baterijos, radiatorius, įvairius metalinius indus, skardą, metalo baldus ir bendrai visoki metalo laužą. **PAIMU PATS** savo priemonėmis. Kas turėtų virš minėto laužo, praneškite tarp 7-10 val. vak. telefonu LO. 9023 **VLADAS IVANAUSKAS**.

PELEDOS 2-ras Nr. jau išėjo iš spaudos! Rašoma apie divorsus, piknikus, ryškiasias asmenybes, karalienės kontestą. Daug aktualios kronikos ir juokų! Apdailuota graforia! Paveiksluose vaizduojama DP trafiko egzaminai, idealios šeimos idilija, PLB organizavimas, senos, naujos "ligos", premijos ir tt. Sa jos "ligos", premijos ir tt.

Pelėda už 40 centų pašto ženklais, siunčiama į namus. Metinė prenumerata \$4.00, pusei metų 2.50 dol.

Taip pat išėjo iš spaudos Dr. A. Garmaus Nemuno pakrantėmis — 126 psl. kaina \$1.25. **Tito Narbutas** — "Stalin kills God in Lithuania" už 5 centus. Baigiama spausdinti gausiai iliustruota A. Vilainio — "Zemaičių Žemėje" II taida, 160 psl. už \$1.50. Gauta **Maceinos** — "Jobo drama" — \$2.

Lietuvių Knygynas "Nemunas"

3143 So Halsted St. Chicago 8, Ill.

Telef. Victory — 2-3314.

BRONIUS SERGAUTIS vertėjas

Išrūpina statomies arba seniems namams paskolas, padeda sudaryti pirkimo-pardavimo dokumentus, tvarko imigracijos reikalus, tarpininkauja įvairiose įstaigose. Kreiptis tel. KE 7593. 9 Irene Ave. Toronto.

CONTINENTAL ASSURANCE COMPANY

800 Bay St. Toronto

Daugybė įvairių draudimo būdų, kurie patenkins Jūsų reikalavimus.

Reprezentuoja:

S. F. MIGLINIK

34 Hickson St.

Ofic. telef. WA 9059,

namų — LO 0225.

Tinkamas draudimas yra geriausias taupymo būdas!

MES PERKAME KUR

MODERNI LIETUVIŠKA

Vyriškų rūbų krautuvė

• Paltai ir kostiumai parduodami gatavi ir pagal užsakymą. Skrybėlės, įvairūs švarkai, kelnės, megstukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kojines, pirštines ir kt.

Visų dalykų didelis pasirinkimas

Nuolaidos lietuviams 10%

Savininkas P. Salmonaitis

DERBY MEN'S SHOP

2576 YONGE ST. TORONTO

Telefonas HY 9624

Life - Fire - Auto VITOLDAS KRUPAVIČIUS

GENERAL INSURANCE SERVICES

Tuoj pat draudžia: automobilius, brangenybes, rūbus, baldus, įmones ir namus nuo ugnies ir vagysčių. Taip pat veltui suteikia informaciją ir patarimus.

LIFE INSURANCE

Bet kokioms informacijoms telefonuokite ar kreipkitės asmeniškai

55 YONGE ST. — TORONTO

Telefonas EM 3-6331

Po darbo valandų, šeštadieniais ar šventadieniais prašau telefonuoti LL 9204.

ZIEDUS, PINIGINES IR ALBUMUS

su lietuviškais ženklais ir įvairius laikrodžius, gausite tik pas vienintelį

"Adrian Jewellers" atstovą

JONAS BERZINSKAS

872 Dundas St. W. Tel. WA 2429
106 Evelyn Cresc. Tel. MU 3940

Penktoji kolona Kanadoje auga

Iš Kanados laikraščio komunistinio ir penktosios kolonos klauzimo didžiausio susirūpinimo rodo katalikų savaitraštis "The Ensign", kurio vyr redaktorius yra iš Lietuvos kilęs R. W. Keyserling, didelis tremtinių ir lietuvių bičiulis.

Sis žurnalas ne kartą yra iškėlęs į viešumą visą eilę šnipų bei sąlygų, kurios pasitarnauja šnipams įsiskverbti į Kanados gyvenimą. Paskutiniame Nr., birželio 1 d., G. Campbell McDona, žurnalo Otavos biuro direktorius, nurodo, kad per mažai esą kreipiama dėmesio į komunistų išvalymą iš imigruojančiųjų tarpo. Jis nurodo pavyzdžius naujų imigrantų, pasirodžiusių penktosios kolonos agentais.

Pirmiausia jis nurodo Dimitrijų Lesčenko, buvusį spietų karininką, kuris Kanadon atvyko 1948 m. kaip tremtinys iš Vokietijos, Britų zonos, 1949 m. spalio 4 d. buvo suimtas Calgary kaip šnipas ir deportuotas. Esą labai reikšmingas faktas, kad, visai neseniai asmuo, kuris Montrealio policijos šefo pareikšime spaudai buvo nurodytas, kaip Quebec komunistų vadas, imigracijos organų buvo pakviestas į uostą paliudyti naujai atvykstančių imigrantų įsileidimo reikalą ir pasirašęs, kur reikia, pasiėmęs savo globon 4 vyrus bei 3 moteris, jau kaip teisėtus imigrantus. Kai apie tai buvo painformuotos Otavos įstaigos, visiems tai buvęs didelis netikėtumas. Lygiai esą nesusipratimas, kaip nei imigracijos, nei užsienių reikalų ministeriai negalėję nieko pasakyti į klausimą, kodėl leidžiama grįžti Kanadon tiems jugoslavams, kurie po karo išvy-

ko iš jos į Jugoslaviją, atsakydami Kanados pilietybės, o dabar grįžta finansuojami Kanados komunistinių organizacijų, nes nepritaria Tito antistalinizmui politikai. Pagaliau dar primenama, kad ir daugelio tremtinių nuomone komunistų esą su jais atvykę, o redakcijai pasisūliusį painformuoti apie sovietų armiją buvusį jos karininką primena kaip pavyzdį, kad jo niekas neskriningavęs nei iš Europos išvykstant, nei čia atvykus. Tremtiniai gi ištikrųjų mano, kad skringuojama per daug, tik ne iš to galo.

Konfliktas dėl tikybės dėstymo

"TZ" jau buvo rašyta, apie Mallardville, B.C. katalikų konfliktą su Švietimo vadyba. Katalikai balandžio 2 d. uždarė 2 savo mokyklas, reikalaujanti pašalpos. Jų argumentas paprastas ir paremtas kitų Kanados provincijų praktika — mes mokame mokesčius švietimo reikalams, tad mūsų mokyklos turi gauti atitinkamą dalį. Švietimo vadybė betgi pareiškė katalikų vaikų mokymą pati perimanti ir įsakė jiems lankyti viešąsias mokyklas, nors jose teko įvesti net dvi pamainas.

Katalikai betgi pastatė ir kitą reikalavimą, būtent, kad jų vaikai būtų mokomi tikybės. Švietimo vadybė siūlė tikybės mokymą atlikti ne pamokoms skirtu laiku, bet visi 670 katalikų vaikų nuolat vaikšto į tikybės pamokas. Švietimo vadybė grąšina tėvams kelsianti bylą teisme, nes švietimo įstatymas reikalauja, kad visi 7-15 m. vaikai lankytų mokyklą, o už nelenkymą numato baudmes iki \$10 dienai. Katalikai nenusileidžia ir siūlo bylą perkelti į teismą, nes tuo būdu privaičių mokyklų klausimas bus iškeltas į įstatyminę plotnę ir galės būti perkeltas į aukštesnes instancijas.

— Vancouveris. — Br. Kolumbijos švietimo vadyba nutarė Maillardville tėvų, kurie pirmadieniais savo vaikus, siunčia į tikybės pamokas, į teismą netraukti. Esą, bus ne mokyklų kaltė, jei vaikai gale metų pasirodysią atsilikę mokyklos programoje.

MANNING CARTAGE & MOVERS

184 Manning Ave.

Tel. WA-0791

Perkraustome ir pervežame įvairius daiktus vakarais ir dienos metu. Kalbame vokiškai, rusiškai ir lenkiškai.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

FRANK BOCHULIS

Taiso ir parduoda naujausius įvairių rūšių laikrodžius. Galime įsigyti žiedų, Toronto suvenyrų; Parduodamos įvairios auksinės ir sidabrinės prekės. Už darbą garantuoja. Kainos prieinamos.

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro
272½ QUEEN ST. W. TORONTO

HIGH PARK CHIMNEY SERVICE

Valome, statome naujus ir taisome senus kaminus ir tvarkome gazo ir alyvos krosinių linijas (transitlining).

K. DARGIS

54 Indian Trail, Toronto. Telef. LL 2252

STALIUS

KONTRAKTORIUS

medžio, cemento, "arborite, tiles" ir kiti maži bei dideli darbai. Viduje ir lauke.

JON. GREICIUNAS

Telefonas ME 7651

91 HILLCREST DRIVE, TORONTO

Ar jūs pageidaujate

pirkti namus, farmas, hotelius ir kitokių bižnį Hamiltono, St. Catherine's ir Toronto rajonuose?

Kalbame visokiomis kalbomis.

Kreiptis A. D. A. G. E. L. I. S., Telef. 9-4684 arba 5-1509
reprezentuoja Kenneth J. Coope, Real Estate Broker
and General Insurance.

707 Barton St. E. Hamilton, Ont. Telef. 9-4684 arba 5-1509.

LIETUVIS ELEKTRIKAS

Instaliuoju naujus namus, vasarnamius, prijungiu elektrines plytas, elektrinius vandens tankų kaitintuvus ir kitus įvairius elektrinius darbus atlieku pigiau ir greitai.

Vytautas Juškevičius

Skambinti vakarais tarp 7 ir 9 val. tel. LO 3517

SPORTO ŽINIOS

Toronto sportininkų žiniai

Pranešame, kad vasaros sezonui Bellwoods parke klubas išrūpino lietuviams naudotis dviteniso aikštes: pirmadieniais — aikštė Nr. 2 (šiaurinė aikštė), trečiadieniais ir penktadieniais — aikštė Nr. 8 (pietinė, prie GoreVale gatvės). Naudotis galima nuo 7 val. vak., jei laisvos — ir anksčiau.

Tame pačiame parke gautas leidimas naudotis tinklinio aikšte: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 val. vak. Futbolininkų treniruotės vyksta kiekvieną trečiadienį parko slėnyje nuo 7 val. vak.

Klebono sutikimu gauta naudotis parapijos salė ping-pongiui, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. ir sekmadieniais atskiru susitarimu tuoj po pietų. Norintieji žaisti sekmadieniais, dėl salės turi susižinoti per sekcijos vadovą, Ontario meistrį, Praną Gvildį, tel. MI. 4378.

Sporto klubas "Vytis".

AUKOJO "T. ŽIBURIAMS":

Garbės prenumeratoriai:

Po \$10: Marija Aukštaitė, Montreal, Que.; Dr. Br. Radzivas, Brooklyn, N.Y.; V. Juodelis, Edmontonas, Alta.; J. Stradomskis, Delhi, Ont.

Po \$2: E. Meškėnienė, Toronto. J. Aleliūnas, Forget, Sask.

Po \$1.50: K. Pažeraitė, Brazilija.

Po \$1: Matušaitis, Toronto, Pr. Jonelis, Tillsonburg, Ont., St. Laurinavičius, Toronto, P. Jarašius, Toronto, P. Frankis, Hamilton, Ont., B. Cvirka, Toronto, Kun. Pažemckas, New Haven, Conn., A. Kazlas, Cleveland, Ohio, Pr. Dauginas, Stratford, Ont., J. Laugalys, Toronto, Ont. J. Stonis, Providence, R.I. USA. Kulnys Vyt., Vancouver, B.C.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Administracija.

AUSTRALIJA

Perthe, V.A. sekmingai veikia krepšinio komanda, pernai iškovojusi vakarų Australijos meistrinio vardą. Komandai vadovauja S. Ginčias, kuris kovo 16 d. turnyre gavo asmeninę dovaną, kaip geriausias žaidėjas. Tame turnyre latviai nugalėti 43:32 krepšių santykiu.

Melbourn sporto klubo "Varpas" nauja valdyba, pernai iškovojusi vakarų Australijos meistrinio vardą. Komandai vadovauja S. Ginčias, kuris kovo 16 d. turnyre gavo asmeninę dovaną, kaip geriausias žaidėjas. Tame turnyre latviai nugalėti 43:32 krepšių santykiu.

Leonos Baltrūnas, Fizinio Auklėjimo ir Sporto Įgaliotinis Australijoje iš pareigų pasitraukė, perduodamas įs ALB Krašto Valdybai. ALB Krašto Valdyba sporto reikalams paskyrė vieną savo narį, o p. L. Baltrūnui už darbą pareiškė padėką.

PAV. LIETUVOJE

Balandžio mėn. Rygoje įvyko tinklinio pirmenybės, kuriose be Pabaltijo tautų, dar žaidė gudai. Nugalėtojais tapo vyrų ir moterų grupės Talinas, antra vieta teko Rygai, trečia — Minskui ir Vilniui ketvirta. A.

50 metrų bėgimo rekordas Balandžio mėn. Kaune buv. Kūno Kultūros rūmuose įvyko lengvatletikos pirmenybės.

Varžybose dalyvavo Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių sportininkai. Pirmąsias dvi vietas pasiėmė kauniečiai, trečiąją — Kauno apskrities komanda. Lengvatletė Aleksūnaitė (Šiauliai) pasiekė naują respublikos rekordą per 6,8 sek. "persokiusi" 50 metrų bėgimą. A.

Motery rūbų siuvėja

N. ŠALKAUSKIENĖ

persikėlė į 69 Essex St.

Bloor ir Ossington gatvių

rajone. Tel. LA 6432

DIDYSIS ATIDARYMO IŠPARDAVIMAS

ŠESTADIENĮ, KOVO 26-tą IR VISĄ SEKANČIĄ SAVAITĘ

VELTUI! VILTUI!

Nereikia nieko pirkti, tik atleikite apžiūrėti. Pagal įėjimo kuponą

galite laimėti:

1. Mažą skalbimo

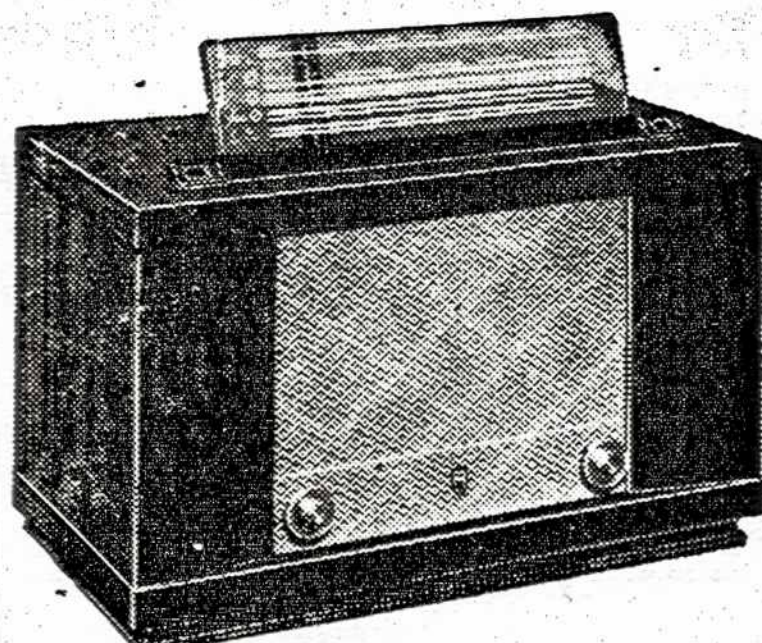
mašiną.

2. Automatinį

prosa.

3. \$250.00 kredito

kuponų.

Mūsų šaldytuvai, krosnys, skalb. mašinos, radio, elektros reikmenys parduodami sena kaina BE TAKSŲ.

PASISKUBINKITE APSILANKYTI

GROTELL ELECTRIC

214 OSSINGTON AVE., TORONTO

(prieš "Pix" kino teatrą)

AR APDRAUDEI VISKĄ KĄ TURI?

Visais apdraudimo reikalais kreipkitės į:

Y. ONYSCHUK

INSURANCE & REAL ESTATE

Susikabų įvairiomis kalbomis.

Perku ir parduodu, keičiu įvairias nuosavybes

1165 Dundas St. W. Toronto. Norint skambinti: KE 5944.

TEL.

EM 3-2131

Budime

24

valandas

THE TWO LITTLE JEWELLERS

Mūsų krautuveje turime didelį pasirinkimą: laikrodžių, deimantų, brangakmenių ir seninių laikrodžių.

Taisome įvairių rūšių laikrodžius. Galite mokėti grynais arba duodame išsimokėjimui. Kalbame ukrainiškai.

Užleikite į

558 QUEEN ST. WEST, TORONTO

Tel. E M4-0047

JEIGU PAGEIDAUJATE be jokio susikimšimo, laisvai prie staliukų, skaniai, šalia ir nebrangiai pavalgyti įvairių lietuviškų valgių prie nemokamos muzikos, kviečiame atsilankyti tikrai į pirmąją erdviausią Lietuvišką Valgyklą

"PARK RESTAURANT"
1002 Dundas St. W., Toronto, prie pat parko Montrose Ave (pora minučių kelio nuo lietuvių bažnyčios ir vakarus)
Čia gausite išsineštinai visokių buterbrodų ir maisto gaminių krautuvų kainomis, o taipgi ir nakvyne.
Pietūs ir vakarienė duodama iki 11 val. — atidaryta iki 12 val.

Jeigu norite puikiai pailsėti,
prisiminti lietuvišką Palangą, jos gražų baltą smėlį, ir žavią aplinką — važiuokite vasaroti į

O. ir E. Narušų vasarnamį
"FOUR OAKS" TOURIST HOME,
Leamington, Ont., 318 Erie St. South.

Greitas ir geras patarnavimas. Lietuviški valgiai
Rezervacijos galimos laisvais ir telefonu 233 R.

UKRAINIČIAI SAVININKAI

G. LUKE'S
& Electrical Appliance Co.
797-799 Dundas St. W.
Toronto,
Tel. WA 9228 Tel. WA 9228

Parduodame
SKALBIAMAS MAŠINAS
DUODAME ISSIMOKEJIMUI

Kas pirsks šias mašinas, gaus 2-jų metų garantiją.

Jeigu norite pirkti virtuvę ar šaldytuvą, geriausiai pirkti fabriko

MOFFAT

Parduodame piano akordeonus

Norėdami elektros reikmenų ar sofų (chesterfields) paskambinkite mums ir mes pristatysime Jums į namus.

Pirmos eilės lenkiška rankinė Telefonas EM 3-0360

SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY
Rūbų valymas
Mes paimame iš namų ir pristatome. Kainos neaukštos
205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

Duona, pyragaičiai, tortai

pristatomi į namus, skambinkite: LL 7445
BEAVER BREAD LIMITED
103 Lightbourne Ave. Toronto

UKRAINIČIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
įsikūrę prieš 27 metus
CARDINAL & SON
366 Bathurst St. Toronto Telefonas WA 9954

LONDON FURNITURE CO

Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai—parduodami nauji ir atnaujinami seni. Kalbame europ. kalbomis
875 Queen St. W. Toronto. Tel. PL 2010

Lietuviška Baldų Krautuvė

"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"
Sav. J. Kamishaitis
899 BLOOR St. W. TORONTO Tel. LO 1438

"Reiškite jausmus gelėmis" — skambinkite AD 1618

THE VICTORY FLORIST

Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gėlės bei vazonai
Sav. A. MERKER 576 QUEEN ST. W. TORONTO

RUTH FROCKS

Moteriškos suknelės, kostiumai, paltai, apatiniai, kojinės ir kt.
Duodame lengvam išsimokejimui
1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles) Toronto. Tel. LO 7882

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

M. MAJINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS

Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokejimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš atėdami skambinkite: EM 4-6509

GERRY & DAVIDSON

Indai ir geležies reikmenys
Skubiai pristatome į namus
848 Dundas St. W.
PL 1849
Kalbame rusiškai

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išstoria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą.
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

SHIFF'S

VALYMAS —
PROSAVIMAS —
PATAISYMAS —
Kalbame lietuviškai
909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas EM 4-6649

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto
(kampus Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susitarimą.
Tel. WA 9822

DR. F. TICKETT

Gdytojas

ir

chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

BR. BUKOWSKA, R.O.

AKIŲ SPECIALISTE

Tikrinu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadien. pagal susitarimą.

55 St. John's Rd. W. Toronto
kampus 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

DANTISTAS

J. A. GORCHYNSKI

B.A., D.D.S.

312 Bathurst St.

Bathurst Medical Building
Telef. EM 3-6373 Toronto

STANLEY SHOE STORE

Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs (EE—EEE)

1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir

CHIRURGAS

Priėmimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

HAMILTON, Ont.

A.A. Laima Baltrukonytė

Birželio 4 d. Hamiltono liet. gedulo diena — palaidota pirmoji tremtinė, 19 m. amžiaus — Laima Baltrukonytė, mirusi birželio 1 d. Paliko tėvelius, sesutę Janiną Kauneckienę, švogerį A. Kaunecką, dėdę Petrą Baltrukonį, tetas: Baltrukonienę ir Oną Ambrašiienę, pusbrolių Alfredą Ambrašių. Gedulingas pamaldas atlaikė kun. Dr. J. Tadauskas ir pasakė labai gražų pamokslą kapinėse. Atsisveikinimo žodį tarė pažįstamų vardu kun. F. Gureckas, teatro "Aukuro" vardu p. Kudabienė ir p. A. Stasevičius, ateitininkų — Matkevičius.
Laidotuvėse dalyvavo nepaprastai daug lietuvių iš Hamiltono, Toronto, Hartfordo, Conn, JAV, Manchesterio, Conn ir New Yorko (draugė R. Žukauskaitė).

40 metų

Birželio 10 d., sekmadienį, "Dainavos" salėje, 4 val. p. di. Hamiltono ateitininkai minės ateitininkijos 40 metų sukaktį. Pasakaita skaitys visuomenininkas teisininkas p. V. Ignaitis.

Gegužės 27 d., toje pat salėje, įvyko ateitininkų ir prijauciančiųjų susitarinimo kavutė, kurioje dalyvavo daugiau pusės šimto asmenų. Malonu pastebėti, kad svečių tarpe buvo ne tik kuo pos dvasios vadas kun. Dr. J. Tadauskas, bet ir lietuvių šeštadienio mokyklos vedėjas p. J. Mikšys, skautų atstovas p. Z. Laugalis ir kt. Kiekvienas jų pasakė po nuosirdų gražų žodelį.

Kavutės metu protarpiais buvo išpildyta įvairi ir įdomi programėlė. Moksleiviai ateitininkai, be kitų numerių, gražiai pasirodė su humoristiniu laikraščiu "Kočėlas", kurį paskaitė moks. pirm. St. Verbickas.

Aukštaitis.

Tremtiniam Vokietijoje

sušelpi aukų vajus

Gegužės 15 d. galutinai baigtas aukų vajus lietuviams Vokietijoje sušelpi, kuris davė \$576 grynais pinigais ir didelį kiekį vartotų drabužių, kurie dar nebaigti pakuoti.

Pagal aukotojų norą surinkta pinigais suma pasiskirstyta šitaip:

1. BALFui \$261.50
2. Diepholzo 16 Vasario gimnazijai 193.50
3. TBC ligoniams 102.50
4. Karo invalidams Vokietijoje 18.50

Sia proga dedame vardinį aukotojų sąrašą, kuriems KLB Hamiltono Apylinkės valdyba, mūsų vargstančių tautiečių vardu, taria nuosirdų ašiu.

\$20 kur. Dr. J. Tadauskas.
Po \$10: S. Ramanauskas, J. Sivilas, V. Charžauskaitė, S. Bakšys, S. Naikauskas, HDMTeatris "Aukuras", Hamiltono Liet. Socialdemokratų org.

\$9 J. Miliūnas.
Po \$8: A. Pauliukas, N. Zabolionis.

Po \$6: J. Stankus, J. Mikšys.
Po \$5: K. Kvedaras, J. Giedraitis, L. Kažemėkienė, D. Siurnas, J. Kamaitis, A. Kamaitis, A. Šeštokas, N. iš 242 Hunter St. W., S. Pilipavičius, A. Dalangauskas, J. G., V. Sakavičius, M. Bieksa, P. Zubas, J. Povilaitis, J. Šimaitis, K. Žilytis, J. Mačiukas, Petkevičius, Peoples Market Grocery, V. Burdinavičienė, K. Prijeļgauskas, J. Baranauskas, K. Matkevičius, V. Narkevičius, F. Krivinskas, M. Ragauskas, V. Bartninkas, V. ir J. Kazlauskai, A. Patamsis, A. Diršė, K. Milaševičius, E. ir V. Dargiai, V. Mikuckas, V. Kežys.

Po \$4: J. Karaliūnas, V. Subatnikaitė, J. Gimžauskas, B. ir A. Racevičiai, V. Poškaitis.

Užsisakykite anelis

PARLIAMENT FUEL CO.

Savininkas W. WILSON
Telefonas RI 4411 143, Hamilton St., Toronto

Lietuviška valgykla ir maisto produktų parduotuvė

"ATLANTIC"

1330 Dundas St. W. prie Rusholm ir Lisgar St. Tel. ME 9347
Maistas gaminamas europietiška iš šviežių produktų. Daromi įvairūs sviestiniai (sandvičiai). Patarnavimas greitas. Mielai tautiečiai prašomi atsilankyti ir įsitikinti. Valgykla atidaryta nuo 6 val. ryto iki 23 val. vakaro. Savininkai: Preiškaitis ir Bleizgys.

DANIEL D. STOKAL

B.A.

TEISININKAS,

ADVOKATAS,

NOTARAS

Kalbu slavų kalbomis.
Room 204, 221 Victoria St.
office telef. PL 1753,
Res. tel. LY 5797

"EUROPA" FOTO STUDIO

Tel. WA 6849

615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai
Darbas pirmos rūšies

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet

386 Bathurst St. Toronto

Tel. EL 6515

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir priemonės kainos
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

TEL. WA 6812

587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų.
Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio — komplektus ir parduodame kilimus.

• lovų komplektai,

• siuvamos mašinos,

• krosnys ir tt.

Kalbame rusų kalba

Pirmos komunijos proga

VAIKŲ NUOTRAUKOMS PAPILNOTOS KAINOS

Iš anksto susitarus, fotografuoja ir sekmadieniais.

LUNA Foto studija

984 DUNDAS ST. West, TORONTO

TELEFONAS ME 8967

Po \$3: P. Lukavičius, J. Zursys, G. Zemaitienė, L. Vindašius, A. Seniūnas, S. Dramantas, A. Mulionis, J. Staras, B. Bedarfas, R. Tirilis, J. Seniūnas, A. Godešlis, A. Stasevičius, A. Jankūnas, K. Trumpickas, A. Žulys, V. Stabingis, J. Bulionis, J. Jackūnas, A. Kelečius.

Po \$2.50: J. Saunorienė, V. Jasinevičius, A. Laugalys.

Po \$2: P. Pikiš, L. ir A. Levinskas, A. Mingėla, M. Jonikas, J. Inkratas, V. Anculis, G. Repšys, J. Apanavičius, A. ir V. Levinskas, Čelkai-Kažemėkai, J. Kšivickis, Virbieckai, A. ir V. Valskiai, V. ir V. Stripai, V. Motiejūnas, K. Meizys, B. Venclovas, L. Rūta, J. Mikutaitis, A. Pundzius, J. Adamauskas, V. Solovjevas, C. Tiškevičius, L. Salčiauskas, V. Poškaitis, P. Jankus, E. Gužienė, Z. ir A. Pulinauskai, J. Sakalauskas, B. Sutkaitytė, B. Aselskis, J. Grigaitis, A. Geležiūnis, J. Stundžia, V. Jakovickas, St. D., S. Raupėnas, J. Regina, P. Slučka, V. Mačionis, S. Pizerienė, E. ir B. Mickūnai, K. Baronas, J. Telyčėnas, A. Žulienė, J. Girdvainis, S. Senkus, J. Paukštys, V. Juzokas, I. ir V. Vasiliauskai, A. Ruzgas, A. Dūda, S. Slavinskienė, J. Petriūnas, K. Butkevičius, J. Rutkauskas, A. Šilgalis, P. Kareckas, S. Baipšys, J. Dubinskas, A. Buinys, K. Mikšas, D. Gutauskienė, R. Kairys, O. Siurnienė.

Po \$1.50: J. Vegys, A. Giedrimas.

Po \$1: A. Lekūtytė, J. Orantas, A. Petrusaitis, Prunskas, D. Stukas, Pilkauskai, M. Bobelis, N. Garbatavičius, A. Kiesiūnas, J. Steiblys, V. Babeckas, A. Kerys, A. Abcarskis, B. Šapys, P. Blekys, A. Blekys, P. Zabarauskas, Matoliūnas, J. Cibas, V. Geležiūnis, L. Kubilienė, J. Banevičius, M. Jurgutis, J. Jurgutis, R. Gutauskaitė, E. Rumbutytė, B. Liškauskas, M. Liškauskienė, G. Paltarokas, K. Jurgelis, A. Gureckas, J. Kristolaitis, P. Šadauskaitė, N. Šadauskaitė, O. Levevienė, G. Vindašius, B. Šlepetys, M. Uikienė, E. Milašienė, E. Grovienė, P. Gaidauskas, J. Steigvila, E. Kudaba, J. Paškevičius, P. Vaitkus, M. Ratenspergėnė, S. Normantas, Eidukaitis, E. Gumbelevičius, A. Erstikaitis, P. Rocyas.

\$0.50 Meizienė.

Ši vajų savo aukomis pinigais parėmė 197 Hamiltono gyvenantieji tautiečiai. Atvirai kalbant, tai gal ir mažokas skaičius, nes čia dirbančiųjų lietuvių priskaitoma iki 600. Betgi prisimenant, kad tai pirmasis didesnio masto aukų vajus, reikia skaityti, kad KLB Hamiltono Apylinkės valdybos atliktas darbas šioje labdaros srityje, davė gražią pradžią. Gi visi kiti tautiečiai, neturėję progos prie šio vajaus prisidėti, maloniai prašome panašias rinkliavas paremti ateityje!

— Gegužės 27 d. įvyko pirmasis Tautos Fondo Kanadoje Hamiltono atstovybės posėdis. Jo metu priimtas atsisaukimo į Hamiltono lietuvių tekstas ir apsvaistyti kiti TF reikalai Hamiltono. Atstovybėje maloniai sutiko dirbti, kada juos patvirtins KLB Hamiltono apylinkės valdyba, 7 asmenys. Sk. St.

Kainos nepakilo pas:

ART FASHIONS

didžiausiose Toronto kredito krautuvėse:

536 Queen St. W. ir 1158 St. Clair Ave. W.

Mes turime šimtus suknelių, apsiaustu, kostiumų ir paltų. Geriausias rūšies ta pačia žema kaina. Mes pagelbėsime Jums įsigyti pavasario rūbus.

Pirkite patogiomis išsimokejimo sąlygomis
Tel. WA 7537 Tel. WA 8497

MARGIS DRUGS

JONAS V. MARGIS Phm B.

19 St. John's Road (prie 3131 Dundas St. W.)

Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniški vaistai. Paruošiami vaistai pagal receptus

Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.

Telefonas LAIKOMOS PALANGOS Telefonas
MU-9543 TREJOS DEVYNEBOS MU-9543

SUSIRGUS KREIPKIS Į

YARMEY CLINIC

314 BATHURST ST., TORONTO

Slavų medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. I. YARMEY

Telefonas: EM 4-7146.

JEIGU NORITE NESIOTI GRAŽIAI NUKIRPTUS PLAUKUS

LIETUVIŠKĄ KIRPYKLĄ

887 DUNDAS ST. W. (prie Manning Ave.) TORONTO

Kerpame skubiai. Nesugaišite brangaus laiko.

Sav. Br. Pakonas

Spausdiname

laikraščius, žurnalus, knygas ir įvairius smulkius spaudinius: pakvietimus, atvirutes, blankus, pažymėjimus, vizitines korteles, vokus ir kit.

Darbą atliekame lietuviškomis raidėmis ir švartu linotipo rinkimu.

„ŽIBURIU“ Spaudos Bendrovė

941 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas EM 3-4285

TORONTO, Ont.

Moteryų susirinkimas

Sekmadienį, birželio 10 d., tuoj po 12 val. pamaldų, šaukiamas Kanados Liet. Kat. Moterų D-jos Toronto skyriaus metinis susirinkimas. Programoje metinė veikimo apyskaita, pranešimas vaikų darželio steigimo reikalu ir kiti įdomūs reikalai. Narėms dalyvavimas būtinas. Kviečiamos ir naujos narės.

Skyriaus V-ba.

Prašome priglauti dainaviečius

Sporto klubas "Vytis" maloniai prašo Toronto visuomenę pagelbėti sportininkams apgyvendinti birželio 16 d. atvykstančius "Dainavos" ansamblio dalyvius. Prie bažnyčios bus iškabintas vardinis dalyvių sąrašas, kuriame bus galima atžymėti kas bei kiek asmenų sutiktų pagloboti. Būtų gera, kad paliktų savo telefono numerį, kad atvažiuojusius dalyvius galima būtų lengviau pasiimti. Taip pat galima pranešti telefonu K. Lukošui LO. 0670.

Sport okl. "Vytis".

Futbolo rungtynės

Birželio 7 d., ketvirtadienį, 7 val. vak. Withrow parke įvyks pirmenybių futbolo rungtynės tarp "Vytis" ir "Nationals". Važiuoti Harbourd tramvajumi į rytus.

Šokių vakaras

KS "Šviesa" rengia šokių vakarą, kuris įvyks š. m. birželio mėn. 9 dieną, 7.30 val. YMCA salėje (College-Dovercourt gatvių kampas).

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengėjai.

Pavykusi ekskursija Niagaron

Pracitą sekmadienį apie 70 torontiečių dviem autobusais aplankė Niagaros krioklius. Oras pasitaikė puikus ir ekskursantai aplankė netik patį Niagarą, bet ir artimesnes apylinkes. Kai kurie bandė laimėti pereiti Amerikos pusę, bet ne visiems pavyko.

Ekskursija pakelyje Hamiltone išsklaidė sekmadienio pamaldas. Ekskursiją suorganizavo Toronto at-kai.

Pabrangs tramvajų bilietai

Nuo rugpjūčio 1 d. Toronto 25 centai bus mokami nebe už 4, bet už 3 bilietukus. Mokestis už vienkartinę kelionę ir toliau liks 10 centų. Vaikai 25 centus mokes nebe už 10, bet už 7 bilietukus, o moksleiviai už 25 centus gaus nebe 7, bet 5 bilietukus.

Dabartinės kainos išsilaikė net 30 metų, bet jų pajamų nebeapka kankant išlaidoms padengti. Pereitais metais susisiekimo bendrovė turėjusi nuostolio per 1 milijoną dolerių, o šiemet be kainų pakėlimo, esą, turėtų apie 3 milijonus dolerių.

Tuo būdu nuo rugpjūčio 1 d. Toronto miesto susisiekimo kaina bus ta pati kaip Montreale, Otavoje, Hamiltone, Londone, Edmontone, Calgary, Winnipege, Victorijoje ir kt. miestuose. Brangiau mokama tik Vancouverio ir Windsore — 45 cent. už 4 bilietukus.

Mokslo metų pabaiga

Lietuvių Parapijos Seštadienio Mokyklos mokiniai praeitą sekmadienį šventė 1950-51 mokslo metų užbaigimą.

Susirinkimą, kuriame dalyvavo vaikai, jų tėvai ir mokytojai vedė Tėvų Komiteto pirmininkas p. Puvaskis. Vaikučiams buvo įteikti mokslo pažymėjimai. Kiekvienas jų buvo pakeltas, jei ne į aukštesnį skyrių, tai į aukštesnę grupę. IV-jo skyrmokiniai turėjo patikrinamuosius egzaminus raštu. Geriausiai išlaikiusiems paskirti 6 pagyrimo lapai: Julijui Treigui, Algirdui Augustinavičiui, Genai Norkei, Liudai Nauronytei, Gražinai Girdauskaitei ir Dalei Goceitaitė. Dalės Goceitaitės darbas pripažintas pirmuoju ir jai paskirta p. P. Alekno \$20 premija.

Mokyklos programoje buvo keletas eilraščių. Dėl laiko trūkumo ji buvo trumpa. Kalbėtojų tarpe buvo: mokyklos laikytojas kun. klebonas P. Azubalis, Tėvų Komiteto pirm. p. Puvaskis, premijos skyrėjas p. P. Alekna, mokytojai: p-lės Daukšytė, Vilenskaitė, p. Br. Mackevičius ir kun. F. Gureckas.

Seštadienio mokykla jau baigė trečiuosius mokslo metus. Mokyklą lankė vidutiniškai 60 mokinių iš galimų 80. Mokykloje pastoviai dirbo 5 mokytojai. Mokyklos laikytojas kun. P. Azubalis ragino mokinius palaikyti ryšį ir vasaros seštadieniais, įsijungiant į seštadienio žaidimus. Mokykla ir Tėvų Komitetas stengiasi vasaros metu suorganizuoti vaikų stovyklą, vaikų iškylas ir išleisti vasaros atostogų metu truktamus vadovėlius. Ponas P. Alekna žadėjo finansuoti vadovėlių išleidimą. Jo gražus žygis sutiktas garsiu plovimu.

Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Po to buvo rodoma jaunimui pritaikyta filmas.

Atidaryta lietuviška baldų krautuvė

Prieš tris metus Kanadon atvykę lietuviai: J. Masonis, J. Aukštaitis, A. Draugelis ir A. Baltrušis bendromis jėgomis įsigijo baldų parduotuvę "Mohawk" — 2448 Danforth Ave.

Dirbtinas gimtadienis

Kanadoje karaliaus gimtadieniui vyriausybės paskirta birželio 4 d., tad ši pirmadienį valstybinės įstaigos ir bankai nedirbo. Bet karalius ištikrųjų yra gimęs gruodžio 14 d.

Atsiprašome

Pereitame "TZ" Nr. išspausdintoje p. I. B. Čepaitės padėkoje įsibrovė nemaloni klaida — praleistos dvi pavardės, būtent p. Laugalienės ir p. Simonienės. Redakcija labai atsiprašo.

Išnuomojamas kambarys vedusių porai arba 2 vyrams. Galima naudotis garažu. Kreiptis po 6 val. 170 Lisgar St. tel. KE. 2729.

High Park rajone Pacific Ave (prie Annette buso) išnuomojamas frontinis kambarys. Skambinti JU. 2509.

KINO "CENTRE" 772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak.

Jaukiai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — šeštadienį, birželio 7-9 d.

1. STRIKE IT RICH — su Red Cameron ir Bonita Granville
2. BIG CAT — spalv. — su Lou McCallister, Peggy Ann Garner

Pirmadienį — trečiadienį, birželio 11-13 d.

1. MADONNA OF THE 7 MOONS — su Patricia Rock
2. FRAMED — tik suaugusiems — su Glenn Ford ir Janis Carter

LINKSMI IR ĮDOMŲ PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

Imigracijos (darbo, butų garantijų sudarymas) nuosavybės perleidimo, paskolų parūpinimo, palikimų, pilietybės ir kiti reikalai. • Atstovavimas teismuose ir įstaigose. • Dokumentų patvirtinti vertimai ir nuorašai. • Visokeriopos informacijos. • Gynimas lietuvių interesų Kanadoje ir kitose valstybėse atliekamas prityrusių teisinių ir kalbinių, studijavusių Amerikos ir Europos universitetuose.

JONAS J. JUŠKAITIS

Teisinės — Kalbinės Pagalbos Biuras

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Telefonas PL 4890

CHICAGOS "DAINAVOS" ANSAMBLIS TORONTE

birželio 16 d. 8 val. vak.

pavasario sezonui stato muzikalinį vaidinimą
EATON AUDITORIJOJE

„NEMUNAS ŽYDI“

- Gasparas VELICKA — autorius ir režisiorius
- St. SODEIKA — ansamblio vadovas, dirigentas
- A. VALEISAITE — šokių vedėja
- A. GRIGALIONAITĖ — šokių vedėja
- B. PAKSTAS — instrumentinės dalies vadovas
- P. KAUPAS — dailininkas dekoratorius

Didžiausias lietuvių ansamblis tremtyje — 90 aktorų

Bilietai \$2, \$1.50, \$1 gaunami visose lietuviškose valgyklose ir krautuvėse.

Toronto Sporto Klubas "Vytis"

Padidinti mokesčiai Toronto universitetui

Mokestis už mokslą Kanados aukštosiose mokyklose jau ir anksčiau buvo nemažas. Toronto universitetas paskelbė naujus mokesčius, padidinus nuo \$29 muzikos studijoms ir iki \$70 medicinos bei technikos studijoms. Naujieji metiniai mokesčiai bus šitokie:

Studijos kolegijoje bakalaurui gauti \$278, komercijos — \$314, namų ūkio — \$277, inžinerijos — \$417, architektūros — \$417, medicinos — priešmediciniame kurse 285, pirmuosiuose 3 mediciniuose kursuose po

\$521, o ketvirtame — \$529; dentatūros priešdientiniame kurse — \$335, o tolimesniuose po \$454, socialinių mokslų — \$347, teisės — \$339, miškininkystės — \$367, muzikos bendrasis kursas — \$185, mokykliniai kursai — \$290, gail. seserų — \$202, fizinio lavinimo bei sveikatos — \$313. Be to, dar yra atskiri diplominių ir mokslinių laipsnių kursų mokesčiai. Už naudojimąsi laboratorijomis bei klinikomis imamas taip pat atskiras mokestis.

— Toronto. — Pieno kaina Toronte būsimanti nustatyta 19 centų krautuvėje ir 20 c. į namus pristatant.

Liūdnei žinia apie tėvelio mirtį pasiekus,

TĖVŲ JUVENALI

liūdesio valandoje užjaučiame

Neil Mc Neil Infants Home
Lietuvių tarnautojų personalas.

Mirus mūsų mielai bendradarbei, HLDMT "Aukuras" aktorei

LAIMUTEI BALTRUKONYTEI

reiškiame gilią užuojautą tėvams bei giminėms ir drauge liūdimė.

"Aukuras"

Mielai idėjos sesei

LAIMUTEI BALTRUKONYTEI

staigiai mirus, jos mylimiems tėveliams, sesutei ir visiems giminėms liūdesio valandoje, reiškiamė giliausią užuojautą.

Hamiltono Ateitininkų Kuopa.

Skaudžioje

LAIMUTES mirties valandoje

ponus Baltrukonius

giliai užjaučia

Sigita ir Vytautas Aušrotai.

Išnuomojamas kambarys. Galima naudotis virtuve. Siltas vanduo. 609 St. Clarens Ave. Kreiptis nuo 6 val. vak.

Išnuomojamas naujai atremontuotas butas iš dviejų didelių kambarių ir virtuvės. Su naujais baldais. III-me aukšte. Teirautis: 183 Seaton St. Telef. MI. 9773.

Išnuomojamas didelis ir gražus kambarys liet. namuose. Telef. ME — 7265

D. HOLOTA REAL ESTATE
Pirkimo — pardavimo tarpininkas

496 Queen St. W.
(prie Denison Ave.)
Tel. WA 5232 Toronto

Sveikatos draudimas

Tiek JAV, tiek Kanadoje visoks draudimas yra vienas stambiausių ir pelningiausių biznių. firmom duodančių milžiniško pelno. Ne paslaptis, kad dažnos tų firmų draudimo schemas naudojamos tik joms, o apsidraudusiems ramybės teikia tik tol, kol yra sveiki. Tačiau ir Kanadoje yra įstaigų, kurios iš draudimo nesiekia pelno. Jų yra 11, visos provincijose ir jos visos yra remiamos vyriausybės, o jų apdraustųjų skaičius siekia 1.200.000 žmonių. Kaikuriuos tų įstaigų yra kooperatinės bendrovės.

Ontario provincijoje veikia tokia The Physicians Services Inc. priklausanti Ontario Medical Association. Ji apmoka gydytojams už pacientų gydymą. Kaikuriuos tokios įstaigos apmoka vien ligininės išlaidas, kitos, gydymą ir liginines ir tt.

Draudimosi mokesčiai yra nevienodi: nuo \$12 iki \$30 asmeniui ir nuo \$33 iki \$78 šeimai metams.

MONTREAL, Que.

Birželio liūdnujų įvykių minėjimo programa

Birželio 17 d., sekmadienį:

1. 10 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje gedulingos pamaldos už bolševikų nukankintus ir išvežtuosius į Sibirą bei pavergtoje tėvynėje kenciančius tautiečius.

Pamaldose dalyvauja organizacijų vėliavos, perristos gedulo kaspainės. Ta pačia intencija gedulingos pamaldos bus atlaikytos ir Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

2. 12.30 val. Dominion Sq. prie Nežinomojo Kareivio paminklo protesto demonstracija dalyvaujant latviams ir estams.

Lietuviškoji visuomenė prašoma kuo skaitlingiausiai dalyvauti neatsižvelgiant į oro sąlygas.

3. 10.30 val. vakare per CKAC radiofoną banga 730 transliuojama gedulingiems birželio įvykiams paminėti programa.

Montrealio Apyl. LOK.

Agr. Bronius Povilaitis magistras

Bronius Povilaitis, buvęs Dotnuvos Žemės Ū. Akademijos vyr. asistentas, tremtyje Hamburgo-Pinnebergo Pabaltiečių universiteto mokomojo personalo narys, buvęs taip pat Pabaltiečių Centrinės Tarybos Vokietijos Britų zonoje lietuvių atstovu, nuo 1949 m. pradžios dirbęs mokslinį darbą Montrealio McGill universitete, tame pat universitete už studiją apie piktžolės pasėliuose gavo to universiteto gamtos mokslų magistro laipsnį — Master of Science.

Magistrato diplomą jam buvo įteiktas gegužės 28 d. bendros universiteto mokslo leipnių įteikimo iškilmėse, kuriose dalyvavo arti 10.000 žmonių, dalyvaujant ir generalgubernatoriui Visc. Alexander su ponu ir daugybe kitų aukštųjų asmenybių.

Mes sveikiname naująjį magistrą, pirmąjį iš lietuvių tremtinių pasiekusį tokio aukšto mokslo laipsnio Kanadoje, linkėdami patvarumo ir sėkmės tolimesniuose darbuose, o plačiau apie tai parašysime kitame "TZ" numeryje.

Stambi nežinomojo auka

Pracitą savaitę paskelbta, kad prieš mėnesį Montrealio Notre Dame bažnyčioje, dežutėje, kurios aukų paskirtį rodo užrašas: "Tikėjimui plėsti" buvo rastas vokas, iš dežutės kyšojęs, su 26 šimtinėmis, t.y. \$2.600. Ant voko buvo užrašyta "vargingoms bažnyčioms" ir jokio laiškelio voko. Pinigų paskyrimas dar nenuspręstas.

Baigiasi mokslo metai

Kaip visur Kanadoje, taip ir Montrealy mokslo metai jau eina prie galo. Daugelis lietuvių, kurie taip pat lanko angliškas ar prancūzų mokyklas jau nebeužilgo bus paleisti vasaros atostogoms.

Dėmesio!

pergabena baldus, bagažą ir kitokį transporto patarnavimą

pigiai atlieka STANLEY VASARAJS (latvis)

Gabenama ir į užmiestį

9 Delaware Ave. Toronto, Ont. Telef. (nuo 6 val. vak.) OL 1403

AR JUS PAGEIDAUJATE?
PIRKTI NAMUS!

Norėdami pirkti
ar
parduoti namus
kreipkitės į

A. Garbenis

★

Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.

Kreiptis: A. GARBENIS

H.M. DAVY & Co

REALTORS

105 RONCESVALLES AVE.
Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5361

DIDŽIAUSIAS NUOSAVYBIŲ PASIRINKIMAS KANADOJE!

Jei nori pirkti namus (senus ar naujus), restoranus, krautuves, apartamentus ir kitokios rūšies imones

kreipkis į

ERNEST RIDOUT
Real Estate Ltd.

1172 BAY STREET, TORONTO. TEL. PR. 5761

Mandagus patarnavimas VOKIEČIŲ ir anglų kalbomis.

Prašykite H. TAMMSALU

Mūsų įstaiga HAMILTONE:

prašykite V. VARANGU

913 MAIN STREET EAST.

TEL. 9-4121